

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

„PAŽINIMO TAKELIU”

PRITARTA
Akmenės rajono savivaldybės tarybos
2016 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T-259

PATVIRTINTA
Akmenės rajono
Kruopių pagrindinės mokyklos
direktorius
2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-112

**AKMENĖS RAJONO
KRUOPIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIUS**

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

„PAŽINIMO TAKELIU“

Programą rengė: Daiva Lunkevičienė (darbo grupės vadovė), Odeta Kalinauskaitė, Liuda Povilaitytė, Regina Paulauskienė.

TURINYS

Įvadas.....	3
1. Bendrosios nuostatos	4
2. Ikimokyklinio ugdymo principai	8
3. Tikslas, uždaviniai ir vertybės	9
4. Ugdymosi turinys, metodai ir priemonės (Ugdymo technologijos)	10
5. Ikimokyklinio ugdymo(si) turinio išdėstymas.....	12
6. Ugdymosi pasiekimai ir jų vertinimas.....	52
Naudota literatūra	54
Priedai.....	55

IVADAS

Ikimokyklinis ugdymas – sudėtinė neformaliojo vaikų ugdymo dalis.

Ikimokyklinis ugdymas – pirmasis organizuoto švietimo lygmuo, kurio paskirtis:

- ☉ sudaryti sąlygas savojo „aš“ identifikacijai, asmenybės raiškai, kūrybiškumui, socializacijai;
- ☉ tenkinti individualius poreikius;
- ☉ talkinti šeimai užtikrinant vaiko socialinę saugumą;
- ☉ padėti perimti tautos kultūros pagrindus;
- ☉ padėti pasiekti mokyklinę brandą.

Programa – tai orientyras pedagogui, siekiančiam kryptingai organizuoti savo veiklą, ją vertinti, koreguoti, kurti kokybiško ugdymo sąlygas.

Ikimokyklinio ugdymo programa „Pažinimo takeliu“ skirta Akmenės rajono Kruopių pagrindinės mokyklos ikimokyklinio ugdymo skyriaus ikimokyklinio ugdymo grupės pedagogui, tėvams. Pedagogai, atsižvelgdami į kiekvieno vaiko ar vaikų grupės ugdymosi poreikius, lanksčiai taiko programą, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo turinį bei metodus.

Programa sudaryta vadovaujantis „Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu“, „Metodinėmis rekomendacijomis ikimokyklinio ugdymo programai rengti“ bei pagrindiniais teisiniais dokumentais, reglamentuojančiais ikimokyklinio ugdymo(si) veiklą: Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Vaiko gerovės politikos koncepcija, Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Kruopių pagrindinės mokyklos nuostatais.

Programos turinys pagal poreikį gali būti peržiūrimas, papildomas ir koreguojamas, nuolat derinamas su ikimokykliniam ugdymui keliamais tikslais ir uždaviniais, atsižvelgiama į vaiko ir šeimos pageidavimus, poreikius ir lūkesčius.

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Informacija apie švietimo teikėją

Švietimo teikėjo pavadinimas - Kruopių pagrindinės mokyklos ikimokyklinio ugdymo skyrius.

Teisinė forma - Akmenės rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Grupė – neformaliojo švietimo, ikimokyklinio ugdymo įstaiga.

Veiklos pradžia – 1981 m. lapkričio 11 d.

Teikiamos paslaugos - ikimokyklinis ugdymas, priešmokyklinis ugdymas.

Ugdymo(si) forma – dieninė.

Adresas - Papilės g. 8, Kruopiai, Akmenės rajonas.

Vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir vietos bendruomenės poreikiai

Programa orientuota į vaiko poreikių tenkinimą. Vaiko poreikis turėti geras socialines, edukacines vystimosi sąlygas yra vienas pagrindinių ir su vaiko amžiumi nesikeičiančių interesų. Atsižvelgiant į individualius, specialiuosius poreikius, siekiame tenkinti pagrindinius vaiko poreikius: saugumo, aktyvumo, žaidimo, bendravimo, bendradarbiavimo, pažinimo, saviraiškos.

- ☉ **Poreikis jaustis saugiai.** Vaikas gali jaustis saugus, pradžioje būdamas suaugusiųjų globoje, palaipsniui ir pats mokosi saugoti save.
- ☉ **Poreikis judėti.** Vaikas nuolat juda, bėgioja, sportuoja, laipioja judėjimui, aktyviai veiklai skirtose zonose, lauko aikštelėse.
- ☉ **Poreikis žaisti.** Kiekviena vaikas turi galimybę žaisti su jam patinkančiais žaislais, pasirinkti žaidimo vietą, draugus. Žaisdamas jis išreiškia savo socialinę patirtį, bendrauja.
- ☉ **Poreikis bendrauti.** Vaikas nori būti gerbiamas, kitų pripažintas, kaip turintis savitų gabumų, vertingų savybių, išlikti savitu, skirtingu nuo kitų.
- ☉ **Poreikis patenkinti savo smalsumą.** Tenkindamas savo smalsumą, vaikas kaupia žinias, tikslina turimus daiktų vaizdinius, veikia aplinkoje su įvairiais daiktais, kartu plečia savo žodyną.
- ☉ **Poreikis būti savarankiškam.** Vaikas nori pats savarankiškai valgyti, rengtis, pasirinkti veiklą, priemones, žaislus.
- ☉ **Poreikis produktyviai ir kūrybingai veikti.** Vaikas beveik visada nori ką nors veikti: piešti, lipdyti, konstruoti. Tam, kad vaikas nuolat galėtų įgyvendinti savo sumanymus, jam sudaromos palankios sąlygos tai atlikti, sukuriant lanksčią ir mobilią ugdymosi aplinką.

Bendraudant su ugdytinių šeimomis, kuriama įstaigos kultūra, tradicijos, vertybės, užtikrinama ugdymo kokybė ir tąsa. Nuolat atsižvelgiama į tėvų (globėjų) poreikius, pasiūlymus, abipusis tėvų ir pedagogų bendravimas ir bendradarbiavimas grindžiamas pasitikėjimu ir pagarba.

Visos bendruomenės dėka vyrauja atvira ugdymosi ir kūrybos atmosfera. Tėvai yra nuolatiniai pagalbininkai ugdymo procese bei ugdomosios aplinkos kūrime, palaiko tradicijų puoselėjimą, vaikų sveikatos stiprinimą, aktyviai dalyvauja tradicinėse ir netradicinėse šventėse, parodose, popietėse, projektuose, pritaria vaikų ir pedagogų iniciatyvai.

Įstaigoje vaikas – pats svarbiausias asmuo, jam sudarytos visos sąlygos augti, skleistis, tobulėti. Kiekvienas vaikas priimamas kaip asmenybė, garantuojamos teisės ir galimybės augti sveikam, gyventi saugioje aplinkoje, būti mylimam ir jaustis vertingam. Tėvai (globėjai) ir seneliai visuomet laukiami grupėse, jie kviečiami dalyvauti kasdieninėje vaikų veikloje, šventėse, sportinėse varžybose, konkursuose bei kelionėse. Įstaiga užtikrina vaiko saugumą ir socializacijos tęstinumą tarp trijų svarbiausių ugdymo grandžių – ugdymo šeimoje, ikimokyklinėje įstaigoje ir mokykloje.

Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas

Ikimokyklinio ugdymo skyriuje dirba kompetentingi pedagogai, gebantys ugdyti šiuolaikinio vaiko kompetencijas, suteikti jam pagalbą, atsižvelgiant į individualius ar specialiuosius ugdymosi poreikius, galimybes, išvelgti daromą pažangą, įvertinti pasiekimus, priimti vaiką tokį, koks jis yra.

Pedagogai nuolat kelia kvalifikaciją įvairiuose kursuose ir seminaruose. Glaudžiai bendradarbiauja su Kruopių miestelio įstaigomis, bendruomenės nariais, įtraukiami į mokyklos veiklą, vykdomus projektus. Pedagogai geba pagrįsti savo veiklą, ją sisteminti ir skleisti pozityviąją darbo patirtį.

Regiono ir švietimo teikėjo savitumas

Vizija

- ☉ Šiuolaikinė, moderni, atvira kaitai, savo veikloje besivadovaujanti bendražmogiškosiomis demokratinėmis ir humanitarinėmis vertybėmis, diegianti naujas technologijas, ugdymo standartus ir metodus ugdymo įstaiga.

Misija

- ☉ Teikti kokybiškas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas, užtikrinant aktyvią vaiko saviraišką ugdymo procese.

Filosofija

- ☉ Vaikas – tai bręstanti asmenybė, turinti savo individualius poreikius, trokštanti įvairios veiklos, kad pažintų aplinką ir kartu save. Vaiko ugdymas grindžiamas pagarba ir meile.

Ikimokyklinio ugdymo skyrius pasirinkęs sveikos gyvensenos ugdymo kryptį. Pasirinktą ugdymo kryptį puoselėti padeda Kruopių miestelio bei seniūnijos apylinkių turtingas kraštovaizdis.

Skyrius įsikūręs Kruopių pagrindinės mokyklos patalpose, ekologiškai švarioje ir turtingoje gamtinėje aplinkoje.

Kruopių seniūnijos lankytinos vietos:

- ☉ Kruopių Šv. Onos bažnyčia (nuo 1889 m.).
- ☉ Antrojo pasaulinio karo karių kapinės.
- ☉ Gamtos paminklai – Kruopių parkas, Dovydžių ažuolas.
- ☉ Etnografinė B. Petrylaitės ir Z. Petraičio sodyba.

Požiūris į vaiką ir jo ugdymą

Ikimokyklinis amžius yra labai svarbus žmogaus tarpsnis, nes šiuo laikotarpiu susiklosto asmenybės pagrindai. Vaikams turi būti keliami pamatuoti reikalavimai, suteikta galimybė ugdytis taip, kad būtų maksimalizuota ugdymo(si) sėkmės galimybė. Suaugusiojo vaidmuo – padėti vaikams nugalėti kliūtis tobulėjimo kelyje. Šiuolaikinis ugdymas grindžiamas supratimu, kad ugdymas(is) yra konstruktyvi paties individo veikla, sudarant jam ugdymo(si)

sąlygas bei suteikiant paramą. Vaikai ugdomi remdamiesi sukaupta patirtimi, įgūdžiais bei jiems būdingais pasaulio pažinimo ir mokymosi būdais. Pedagogas privalo parinkti ugdymo metodus, kurie tenkintų individualius vaiko poreikius. Programa remiasi Lietuvos strateginiuose švietimo dokumentuose išskiriamosiomis prioritetinėmis laukiamų ugdymo rezultatų kryptimis: vaiko individualių galių plėtojimu, t. y. pozityviai nusiteikęs, vaiko santykių su kitais plėtojimu, t. y. bendraujantis ir bendradarbiaujantis bei aktyvus visuomenės narys, ir vaiko įgalinimas mokytis, t. y. pasirengęs mokytis visą gyvenimą.

Įstaigoje požiūris į vaiką grindžiamas jo individualybe: kiekvienas vaikas priimamas toks, koks jis yra, sutelkiamas dėmesys į tas vaiko galias, kurios nuspalvintos vaikystės smalsumu, tiesioginiu ir nuoširdžiu bendravimu, noru kurti, eksperimentuoti.

Ikimokyklinio ugdymo teisinė bazė

Ikimokyklinio ugdymo skyrius teikia kokybišką, atitinkantį įvairius vaikų poreikius ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą.

Ikimokyklinio ugdymo skyrius savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos Švietimo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos higienos norma HN 75 – 2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, norminiais aktais, Akmenės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus įsakymais, ikimokyklinio ugdymo skyriaus veiklos dokumentais ir yra orientuota į ugdymo tęstinumą priešmokyklinėje grupėje.

Įstaigos ikimokyklinio ugdymo programa parengta vadovaujantis strateginių dokumentų nuostatomis:

☉ Vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos (ratifikuota 1995 m. liepos 3 d. įstatymu Nr. I-983) 3 straipsnio nuostata „*imantis bet kokių vaiką liečiančių veiksmų, <.....> svarbiausia – vaiko interesai*“, ugdymo programa orientuota į vaiko poreikių tenkinimą.

☉ Pagal šio dokumento 29 straipsnį „*ugdyti vaiko pagarbą tėvams, savo kultūriniam identitetui, kalbai ir vertybėms, <.....> pagarbą gamtai*“, daug dėmesio bus skiriama etniniam ugdymui, šeimos, tautos, bendruomenės svarbai bei stipriam vaiko gyvenimo kokybės ryšiui su gamta.

☉ Sudaromos sąlygos ugdytiniui atsiskleisti, „*atsižvelgiant į jo amžių ir brandumą*“, suteikiant galimybes išsakyti savo nuomonę. Minėto dokumento 12 straipsnis „*<.....> garantuoja vaikui, sugebančiam suformuoti savo pažiūras, teisę laisvai jas reikšti visais jį liečiančiais klausimais*“. Įstaigoje ugdytiniams bus suteikiama teisė dalyvauti priimant su savo gyvenimu susijusius sprendimus bei būti aktyviu įstaigos dalyviu.

☉ Vaiko gerovės valstybės politikos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 17 d. nutarimu, Nr.184, teigiama, kad „*vaikas turi jaustis visaverte asmenybe, kad ir kokio amžiaus būtų*“. Todėl vaiko gerovės įgyvendinimo siekiuose svarbus teiginys: „*Vaiko ir suaugusiojo santykiai tampa lygiaverčiai. Sprendimai daromi ne dėl vaiko, bet su vaiku*“.

Vaikų ugdymo, grindžiamo pasirinkta filosofine kryptimi, psichologine teorija, ypatumai

Ikimokyklinio ugdymo programos turinys grindžiamas humanizmo filosofinėmis idėjomis. Į vaiką žiūrima, kaip į asmenį, kuris realizuoja savo galimybes pirmiausia pažindamas save, atradamas savo identiškumą.

Priimtinos šveicarų filosofo-psichologo Ž. Piaže idėjos. Jis vaiko žaidimą laikė kūryba, nes žaisdamas vaikas suvokia ir atkuria pasaulį, įprasmina jį. Vaikui neužtenka žinių, informacijos, patirties gautos iš kitų žmonių. Jis atranda, sužino stebėdamas, fantazuodamas, eksperimentuodamas, kurdamas. Vaiko pažinimo raidą bei intelektualinius poreikius, individualų

pasaulio pažinimą, savo mąstymo konstravimą akcentuoja kognityvinė vaiko raidos teorija. (Ž. Piaže. Dž. Bruneris). Vaiko pažinimo vystymąsi iš pradžių įtakoja aplinka, ilgainiui vaikai patyrimą įgyja vidinės refleksijos būdu, išmoksta jį paversti mintimis. Svarbų vaidmenį atlieka socialinė aplinka. Pažinimo vystymasis nulemia esminius, kokybiškus mąstymo pokyčius.

Pasirinktų filosofijos kryptių, teoretikų pedagoginės idėjos padeda sudaryti kuo palankesnes sąlygas vaikui atsiskleisti, tobulėti, skatina bendrauti, padeda integruotis į visuomenę.

2. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Įstaiga, planuodama ugdymo turinį, metodus, kurdamą ugdymo aplinką, organizuodama ugdymo procesą, bendradarbiavimo su tėvais (globėjais), vietos bendruomene ir socialiniais partneriais formas, vadovaujasi šiais principais:

- ☉ **Visuminio integralaus ugdymo principas** – siekiama įvairių (kūrybinių, pažintinių, fizinių, emocinių) vaiko galių plėtotės, tikslingai formuojant vaiko vertybines nuostatas, jausmus, mąstymą ir elgseną. Užtikrinama visų ugdymo sričių darna.
- ☉ **Tautiškumo principas** – išlaikoma pusiausvyra tarp lietuvių liaudies tradicijų, papročių ir naujovių, suvokiant jų tarpusavio darną, skatinant kūrybinę tradicijos tęstinumą bei ugdant tautinį ir pilietinį sąmoningumą. Ugdomas savo krašto patriotas supažindinant su regiono tradicijomis, papročiais, šventėmis.
- ☉ **Humaniškumo principas** - vaikas gerbiamas kaip asmenybė, garantuojama jam teisė gyventi ir elgtis pagal prigimtį ir asmeninę patirtį, palaikomi vaiko sumanymai, savarankiškumas, džiaugiamasi pasiekimais, atsižvelgiama į jo poreikius, interesus, tėvų lūkesčius.
- ☉ **Sveikatingumo principas** - vaikas ugdomi nuostata savarankiškai laikytis asmens higienos, aktyvios veiklos, poilsio ir maitinimosi ritmo, pratinasi saugoti savo ir kitų fizinę ir psichinę sveikatą, švarinti aplinką, saugiai jaustis ir elgtis artimiausioje aplinkoje.
- ☉ **Individualizavimo ir diferencijavimo principas** - ugdymo procesas organizuojamas atsižvelgiant į vaikų amžiaus tarpsnio ypatumus, vaiko ar vaikų grupės ugdymo(si) poreikius, išsivystymo lygį, tėvų lūkesčius. Sudaromos ugdymo(si) sąlygos vaikams, turintiems ypatingų poreikių (gabiems, turintiems specialiųjų poreikių, iš šeimų, priklausančių rizikos grupei).
- ☉ **Tęstinumo principas** - atsižvelgiama į turimas vaiko kompetencijas, gebėjimų lygmenį, individualias ugdymo(si) perspektyvas ir sudaromos nenutrūkstamo ugdymo proceso prielaidos, vaikui pereinant iš vienos ugdymo pakopos į kitą.
- ☉ **Konfidencialumo principas** - garantuoja, kad apie vaikų pasiekimus ir jų vertinimą informacija nebus viešinama. Apie vaiko ugdymąsi ir jo vystymąsi tėvams ir su vaiku dirbantiems specialistams informacija teikiama tik individualiai.

3. TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR VERTYBĖS

Tikslas

- ☉ Atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, kurti sąlygas, padedančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūrinius, etninius, socialinius, pažintinius poreikius.

Uždaviniai

- ☉ Vertinti, branginti vaiko individualumą, bendradarbiaujant su šeima, vietos bendruomene, tenkinti jo poreikius.
- ☉ Sudaryti sąlygas vaiko saviraiškai ir savirealizacijai per visas raidos sričių kompetencijas.
- ☉ Įžvelgiant vaiko ugdymo(si) pagal raidos sričių kompetencijas galimybes, nustatyti vaiko vystymosi poreikius, analizuoti problemas ir spragas, pasirinkti ugdymo metodus ir būdus.
- ☉ Susipažinti su vaiko šeimos gyvenimo būdu, informuoti tėvus apie vaiko pasiekimus, rūpintis šeimos švietimu.
- ☉ Skatinti vaiko savarankiškumą, iniciatyvumą, ištikimybę gimtajai vietai, papročiams, kalbai, tradicijoms.
- ☉ Siekti, kad įgytos vaiko raidos sričių kompetencijos padėtų tapti brandžia asmenybe, sėkmingai įveikiant pradžios mokyklos adaptacijos laikotarpį.

Vertybės

Siekama, kad vaikas taptų:

- ☉ oria, laisva, kūrybiška asmenybe;
- ☉ aktyviu bendruomenės dalyviu, tolerantišku skirtybėms;
- ☉ sėkmingai besimokančiuoju.

4. UGDYMO SI TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS (UGDYMO TECHNOLOGIJOS)

Ugdymo programos turinys orientuotas į ankstyvojo ir ikimokyklinio amžiaus vaikų galimybes, jų augimą ir įgyvendinamas per visą vaiko buvimą grupėje. Ikimokyklinio ugdymo programos turinį atspindi savaitės temos, kurios grindžiamos nuoseklumo ir perimamumo principu, nuo vaikai artimos iki tolimesnės aplinkos.

Grupėje dirbantis pedagogas, vadovaudamasis ikimokyklinio ugdymo programa, parengia grupės metinį veiklos planą, planuoja savaitės ugdomąją veiklą. Į ugdymosi rezultatus orientuotas atvirasis ugdomosios veiklos planavimas yra lankstus ir suteikia veikimo, kūrybos ir saviraiškos laisvę. (*1 priedas*).

Temomis siekiama ugdyti *socialinę* (gyventi ir būti greta, kartu), *komunikavimo* (klausytis, kalbėti, bendrauti su kitais), *sveikatos saugojimo* (sveikai gyventi, saugiai judėti ir veikti), *pažinimo* (tyrinėti ir atrasti pasaulį) ir *meninę* (grožėtis, kurti, pajauti, įsivaizduoti) kompetencijas. Visos kompetencijos tarpusavyje glaudžiai siejamos ir integruojamos. Ugdytinios kompetencijos ir vertybinės nuostatos sudarytos atsižvelgiant į vaikų amžiaus tarpsnį, gebėjimus ir įgūdžius.

Ugdymo(si) metodai.

- ☉ *Pagrindinis ugdymo metodas – žaidimas.* Žaidžiant ugdomi visi vaikų gebėjimai. Jis skatina vaikų pozityvias emocijas, padeda formuoti kalbiniams įgūdžiams, natūraliai sukonzentruoja dėmesį į ugdomąją veiklą.
- ☉ *Vaizdinis metodas – demonstravimas, stebėjimas – nukreiptas į vaizdinį formavimą* apie vaikus supančią aplinką, jos reiškinius.
- ☉ *Praktinis metodas – vaikų darbai, praktinė veikla, tyrinėjimai, stebėjimai, eksperimentavimai.*
- ☉ *Žodinis metodas – pokalbis, pasakojimas, aptarimas, diskusija – suteikia galimybę* perduoti ar gauti informaciją, natūraliai bendrauti.
- ☉ *Kūrybinis metodas – sudarantis sąlygas vaikams kelti ir įgyvendinti savo idėjas.*
- ☉ *Pažintinės – edukacinės ekskursijos, išvykos – padeda pažinti ir suprasti supančią* aplinką.
- ☉ *Sportinės veiklos metodai – estafetės, varžybos, komandiniai žaidimai, fiziniai* pratimai.
- ☉ *IKT taikymas – vaizdo medžiagos stebėjimas ir analizavimas multimedijos pagalba.*

Organizuojant ugdymo procesą taikomi aktyvūs netradiciniai ugdymo(si) metodai – viktorinos, konkursai – žinių patikrinimas su pertraukėlėmis; situacinis – spontaniškasis ugdymo metodas – ugdymui panaudojamas netikėtai susidariusios situacijos ir kt.

Ugdymo(si) metodai parenkami taip, kad atitiktų vaikų amžių ir galimybes, individualius ugdymo(si) poreikius.

Priemonių grupės.

- ☉ *Aplinkos kūrimas* - pedagogai kartu su vaikais ir jų tėvais, kuria jaukią, patogią, vaikų amžių ir poreikius atitinkančią bei įvairiapusį ugdymą skatinančią aplinką. Siekiama, kad aplinka skatintų vaiko poreikį judėti, veikti, pažinti, kurti jaukumą, būtų funkcionali.
- ☉ *Mokymo priemonės* (daiktai, žaislai, knygos, įvairios medžiagos ir kt.) – pedagogai siekia, kad mokymo priemonės atitiktų vaikų amžių, individualius esamus gebėjimus, žadintų norą pažinti, lavintų loginį mąstymą, aktyvų kūrybingumą, norą žaisti drauge.

- Pažintinės - edukacinės išvykos, renginiai, akcijos, popietės, tradicinės šventės – vaikų veikla, papildanti ugdymo turinį.

Siekiamybė, kad mokymo priemonės:

- tenkintų vaiko poreikį žaisti, bendrauti, judėti;
- skatintų norą puoselėti ir saugoti savo ir kitų sveikatą;
- skatintų vaiko savarankiškumą, saviraišką, kūrybingumą, meninių gebėjimų ugdymą(si).

5. IKIMOKYKLINIO UGDYMO(SI) TURINIO IŠDĖSTYMAS

Rugsėjis

Mažais žingsneliais vaikai iš įvairių šeimų, skirtingų poreikių, turinčių skirtingus gebėjimus ir galias, žengia didelio savarankiškumo link. Noras pajauti žaidimo malonumą jungia vaikus į grupę – žaidžiant kuriami planai, kyla ginčai, ieškoma kompromisų, kuriamos taisyklės. Taip mokomasi bendrauti ir bendradarbiauti.

Tikslas. Susipažinti su grupės, įstaigos patalpomis, jose esančiais daiktais, grupės draugais, darbuotojais, lauko aplinka.

Uždaviniai:

- Sėkminga adaptacija naujoje aplinkoje, laikytis sutartų taisyklių, tvarkos.
- Kurti šiltą mikroklimatą grupėje, bandyti spręsti išskylančias santykių problemas, mandagiai bendrauti ir bendradarbiauti tarpusavyje, padėti draugui.
- Kūrybingai naudoti grupėje esančius daiktus, žaislus ir įvairias priemones.
- Pratintis klausti - be įtampos, ieškoti informacijos.
- Laikytis dienos režimo.
- Sužinoti apie pavojus aplinkoje, pratintis veikti drauge – grupėje.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
„Labas, darželi!“	„Po kopūsto lapu“		
„Aš, mano šeima ir draugai“	„Mažos rankytės daug darbelių padaro“		
„Pavojai aplink mus“	„Rudens dirbtuvėje“		
„Žaislų pasaulyje“	„Esu nepaprastas ir įdomus“		
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Mokyti savarankiškumo, draugiškumo. Pratintis jaustis saugiai, bandyti bendrauti su bendraamžiais, būti kartu. Vartyti grupėje esančias knygutes, aptarti paveikslėlius. Džiaugtis žaislais, juos saugoti, globoti, pratintis dalintis su draugais. Pasakoti apie	Pratintis būti su bendraamžiais ir suaugusiais be namiškių, tinkamai elgtis, emocionaliai prisitaikyti, būti veikliu, aktyviu, draugišku, savitu, jaustis saugiai. Kurti grupės tradicijas, elgesio grupėje ir tarpusavyo bendravimo taisykles. Ugdyti pagarbos, tolerancijos aplinkiniams jausmą.	Prisiminti grupės tradicijas, elgesio grupėje taisykles. Skatinti draugišką tarpusavyo bendravimą ir bendradarbiavimą. Orientuotis veiklos kampelio erdvėje, tinkamai pasirinkti vietą žaidimui su žaislais.

	<p>žaislus, siekiant sužadinti vaikų jautrumą. Pratintis prie tvarkos, pažaidus padėti į vietą. Ugdyti suvokimą, kad šeimoje yra saugus, mylimas, kad juo rūpinamasi. Klausytis smulkiosios lietuvių liaudies tautosakos kūrinėlių.</p>	<p>Susipažinti su darželio patalpomis, darbuotojais. Pavadinti į grupę atsineštą žaislą, pristatyti jį draugams. Ugdyti mandagaus elgesio įgūdžius tarpusavio bendravime, dalijantis žaislais. Ugdyti pagarbą ir meilę artimiesiems. Prisiminti šeimos šventes, tradicijas.</p>	
Pažinimo	<p>Supažindinti su grupės kambariais, mokyti pavadinti grupėje esančius baldus (stalas, kėdė, durys, spinta). Mokyti atidaryti, uždaryti duris. Pratinti žaisti su grupėje esančiais žaislais. Stengtis įtraukti į žaidimus su žaislais, jais domėtis, pavadinti. Kartu su vaikais skalbti lėlių drabužėlius, taisyti mašinėles. Pasiūlyti atsinešti žaislų iš namų. Išsiaiškinti, kokie žmonės sudaro šeimą, kiek jų yra. Žaisti vaidmeninius žaidimus, susijusius su šeima.</p>	<p>Susipažinti su grupe, draugais, auklėtojais, darželiu, sužinoti elgesio taisykles ir jų laikytis. Skirti dėmesį laiko suvokimui (po vasaros ateina ruduo), para ir jos dalys. Tyrinėti, rūšiuoti, išskirti, atrinkti, grupuoti žaislus. Suvokti regimuosius (spalva, dydis, forma ir t.t.) ir erdvinius (kur?, kame?, aukštai, žemai ir t.t.) santykius. Žodžių aukštas-žemas, mažas-didelis, senas-jaunas, ir kt. vartojimas. Stebėti artimiausioje aplinkoje esančius žmones, pajusti jų nuotaikas, pokyčius po vasaros. Susipažinti su žaislų savybėmis, grupuoti juos pagal nurodytą pedagogo savybę (mediniai, plastmasiniai ir pan.), pajusti jų nuotaiką. Lavinti skaičiavimo įgūdžius.</p>	<p>Atkreipti dėmesį į pokyčius grupėje, kaip pasikeitė draugai. Prisiminti darželio adresą, pavadinimą, grupės pavadinimą. Pajusti istorijos tėkmę, techninių sprendimų tobulėjimą. Prisiminti, kokie žaislai buvo mūsų tėvelių, o su kokiais vaikai žaidžia dabar. Vartyti šeimos albumus. Atkreipti dėmesį į šeimos narių darbus, profesijas. Papasakoti, kuo užsiima šeimos nariai.</p>

Kalbos ir komunikavimo	<p>Suprasti, vartoti sąvokas, reiškiančias patalpos dalis, žaislus, baldus, indus. Padėti draugui susirasti vietą atsisėsti. Mokyti grupėje esančių baldų pavadinimus. Bendrauti, kalbėtis su vaikais, kviesti kartu žaisti, kalbinti žaislus, imituojant jų balsus. Pažinti žaislus, surasti juos paveikslėliuose, įvardinti. Suvokti save (vardas, lytis), įsiminti draugų vardus maloniai į juos kreiptis. Kartu apžiūrėti savo ir draugų šeimų nuotraukas, pavadinant artimiausius šeimos narius.</p>	<p>Žaidžiant žaidimus apie darželį, skatinti vaikus išsiklausti į tekstą ir judesiais išreikšti jo turinį, pagal gebėjimus kartoti teksto žodžius. Skatinti žaidžiant tarpusavyje kalbėtis, džiaugtis žaislais, padrašinant pasyvius vaikus. Pokalbio metu supažindinti su grupėje esančiais daiktais, žaislais, skatinant taisyklingai juos pavadinti, plėsti sąvokas žaislai, indai ir pan. Apibūdinti grupėje esančius žaislus, aptarti, kokius žaidimus galima žaisti su pasirinktais žaislais.</p>	<p>Įtvirtinti ir plėsti sąvokas „žaislas“, „indai“, „įstaigos darbuotojų profesijos“, taisyklingai juos įvardinti (pritaikyti priesagas –ėjas, -ėja). Skatinti taisyklingai tarti daugiaskieminius žodžius. Turtinti žodyną žodžiais, susijusiais su žaislais, žaidimais. Skatinti vaikų tarpusavio bendravimą, pasakojant apie savo žaislus. Į pateiktus klausimus atsakinėti išplėstiniais sudėtiniais sakiniais, derinant žodžių galūnes.</p>
Sveikatos saugojimo ir stiprinimo	<p>Tyrinėti judėjimo aplinką. Leisti patiems vaikams, pasiėmus mėgstamą žaisliuką kartu su juo judėti nurodytomis kryptimis. Žaisti su atsineštais žaislais grupėje ir lauke. Mokyti eiti didelėje ir ribotoje erdvėje. Mokyti judėti vorele, poromis, nesistumdant pagal daiktinius orientyrus. Lavinti orientaciją erdvėje.</p>	<p>Įsitikinti, kaip galima judėti (pralįsti, perlįpti kliūtį, nušokti nuo paaukštinimo). Ridenti sviedinį pro vartus vienas kitam, mesti pirmyn ir bėgti jo pasiimti. Nuosekliai laikytis vaiko dienos ritmo. Skirti savo asmeninius higienos reikmenis, jais naudotis pagal paskirtį. Leisti vaikams savarankiškai veikti su pasirinktomis priemonėmis, saugoti nuo netinkamo elgesio vienas kito atžvilgiu. Avalynės svarba kasdieniniame gyvenime. Atlikti veiksmus su pasirinktais žaislais- bėgioti, skraidyti, ridenti, mėtyti, įsijausti į atliekamą vaidmenį ir pasirinktus žaislus. Atlikti išraiškingai nesudėtingus gyvūnelių judesius, į veiklą įtraukiant įvairius kvėpavimo pratimus.</p>	<p>Aktyviai judėti, įsijausti į žaidimus, žaisti linksmi, gyvai, netrukdyti draugams. Atlikti aktyvius veiksmus su pasirinktomis priemonėmis, improvizaciniai žaidimai. Vaikams siūloma pavaizduoti savo mėgstamų gyvūnelių – žaisliukų judesius. Pašokti su jais pagal linksmą muziką. Mėgdžioti kitų judesius. Stebėti savo ir kitų judesius veidrodyje, kontroliuoti savo laikyseną. Mokyti įvairiai judėti susikibus poromis, suktis rateliu, atlikti pralindimo pratimus, tobulinti viso kūno judesių koordinaciją. Kartu su grupės draugais atlikti nesunkius pratimus lauke.</p>

Meninė	Supažindinti su popieriumi, teptuku, akvarele, plastilinu. Bandyti ant popieriaus lapo brėžti linijas, daryti dėmes. Piešti ir aplikuoti mėgstamus žaislus, atributiką, susijusią su žaislais. „Kepti pyragus“ žaisliukų vaišėm. Tyrinėti įvairias piešimo, tapymo galimybes.	Lavinti meninę saviraišką piešiant, deklamuojant, vaidinant, aplikuojant. Bandyti teptuko ir guašo, plastilino, sauso ir šlapio molio ir kt. galimybes. Tyrinėti įvairias piešimo, tapymo galimybes ant popieriaus, stiklo, asfalto, šaligatvio plytelių ir kt. Mokyti žaisti ratelius. Naudojant įvairią techniką išreikšti vasaros įspūdžius. Groti barškučiais linksmas melodijas. Pavaizduoti savo šeimą, laisvai pasirenkant techniką. Pasirinkus muzikos instrumentą, ritmiškai pritarti imitaciniam grojimui, lavinti kūrybinę vaizduotę žaidžiant muzikinius žaidimus.	Naudojant įvairią techniką pasigaminti simbolių grupės aplinkos dekoravimui. Įsijungti į muzikinę veiklą dainuojant, grojant, žaidžiant, kuriant melodiją savo vardui. Naudojant įvairią techniką, pasigaminti žaislų grupės kampelių papildymui. Naudojant įvairią techniką, piešti šeimos narių portretus. Mokyti pavaizduoti žmogų judesyje. Inscenizuoti pasirinktą lietuvių liaudies dainą, sukuriant imitacinius judesius.
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
➤ Rugsėjo 1-oji - Mokslo ir žinių diena.			

Spalis

Ruduo – sodo darbų ir derliaus metas. Gamtos gėrybių gausu ir miške. Sveika ir skanu valgyti vaisius, daržoves ir miško uogas, juk šiose gėrybėse tiek daug visų randamų vitaminų, kurie padeda vaikams augti sveikesniems, stipresniems.

Tikslas. Gilinti žinias apie spalvingiausią ir dosnų gėrybėmis metų laiką – rudenį.

Uždaviniai.

- Suvokti metų laikų kaitą.
- Sužinoti apie rudens gėrybių naudą sveikatai, pažinti jų įvairovę.
- Inicijuoti sveiką mitybą propaguojančią veiklą su vaikais, jų tėveliais.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
	„Kelionė rudenėlio takučiu“	„Duonelės kelias“	
	„Gero elgesio ABC“	„Daržo ir sodo dovanos“	
	„Rudes spalvų paletė“	„Vitaminų puota“	
	„Aš myliu katytę, šuniuką, o tu?“	„Rudeninė Lašiuko kelionė“	
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Ugdyti meilę ir pagarbą duonai. Skatinti vaikų aktyvumą tyrinėjant aplinką. Klausytis vaikų literatūros kūrinių, pasakų apie duonelės auginimą, kepimą. Džiaugtis daržo gėrybėmis. Klausytis trumpų eilėraščių apie daržoves, stengiantis juos įsiminti. Ugdyti pagarbą sunkiai sode dirbantiems žmonėms. Mokyti žaisti lietuvių liaudies ratelius. Skatinti gėrėtis mišku, džiaugtis netikėtomis formomis, gamtos išdaigomis. Klausyti pasakų apie miško žvėrelius jų gyvenimą. Patirti malonumą būnant gamtoje, žaidžiant su nukritusiais	Žinoti kokios sąlygos reikalingos daržovių auginimui, kaip žmogus gali padėti augti ir kokių elgesiu gali joms pakenkti. Medis - pagalbininkas buityje, atgaiva žmogui. Medžio gydamosios savybės. Suprasti žmogaus ryšį su gamta, kaupti gyvenimišką patirtį. Padėti vaikui suvokti, kaip augalai prisitaiko prie žiemos sąlygų, išsaugoti gyvybę ir tęsti gyvenimą (numeta lapus ir apmiršta). Ugdyti pagarbą, dėkingumą žmonėms, auginantiems duoną. Prisiminti duonos gimimo kelią. Palyginti, kaip šis procesas vyko senovėje ir kaip vyksta dabar. Prisiminti duonos reikšmingumą lietuvių	Išsiaiškinti duonos gamybos procesą. Prisiminti duonos svarbą žmogaus gyvenime, lietuvių liaudies papročiuose ir tradicijose. Ugdyti pagarbą duonai, mandagaus elgesio prie stalo įgūdžius. Skatinti vaikus pajusti pagarbą žmogaus darbui, pastangoms, kad darže išaugtų gausus daržovių derlius. Suvokti darbo svarbą žmogaus gyvenime. Pratintis teisingai įvardinti vaisių skonį, išvaizdą, kvapus, darbo, atliekamo sode, veiksmus. Skatinti vaikus pajusti pagarbą medžiui, jo teikiamai naudai. Siūlyti vaikams pastebėti spalvas visur: gatvėje,

	lapais, skatinti dalintis įspūdžiais, reikšti emocijas.	liaudies papročiuose ir tradicijose. Ugdyti meilę gamtai, išauginančiai tokią augalų įvairovę. Skatinti globoti įvairius augalus: ne tik naudingus žmogui, bet ir puošiančius aplinką. Prisiminti, kokias dovanas randame sode, džiaugetis jų gausa, įvairove. Suvokti sodo ir jo teikiamos naudos svarbą lietuvių kultūroje per lietuvių tautosakos kūrinius.	gamtoje. Tegul jie pamato spalvų ir atspalvių gamą, jų derinius, kontrastus, tegul džiaugiasi subtiliais gamtos spalvų deriniais.
Pažinimo	Lyginti įvairius duonos, pyrago kepalėlius. Stebint paveikslėlius, išsiaiškinti iš kur ir kaip atsiranda duonelė. Išsiaiškinti kur kokios daržovės auga. Įsitikinti, kad jutimo organai padeda geriau jas pažinti. Mokyti pažinti vaisius, juos tyrinėti, skanauti, lyginti, atrandant skirtumus ir panašumus. Tyrinėti turimą grupėje gamtinę medžiagą. Liečiant, uodžiant pajusti jų skirtumus. Susipažinti su miške augančiais augalais ir jo gyventojais. Pastebėti ir įsidėmėti rudens spalvas, orų permainas, augalų ypatumus. Tyrinėti ir lyginti medžių, krūmų lapus.	Supažindinti su įvairių javų grūdais, jų augimo sąlygomis. Sužinoti ilgą duonos kelią iki mūsų stalo. Jos svarbą mūsų organizmui, sveikatai. Daržovių įvairovė, jų auginimas, nauda žmogui, gydomosios savybės. Sužinoti kas darže auga, kuo jos naudingos. Įvardinti žodžiais skonį, išvaizdą, kvapus, darbo veiksmus. Darbas – pagrindinė žmogaus gyvenimo raiška, būties, prasmės forma. Supažindinti su vaiskrūmiais ir vaismedžiais, uogų ir vaisių įvairove. Įvardinti jų spalvą, skonį, formą. Grybai, samanės, miško uogos, jų augimo sąlygos ir nauda žmogui. Žodžių lapuotis, spygliuotis naudojimas kalboje. Apžiūrėti, rūšiuoti įvairių medžių lapus, vaisius, sėklas ir bandyti suvokti metų laikų kaitą, bei augalų gyvybės ratą nuo sėklos dygimo iki vaisiaus subrandinimo, nuo pumpuro skleidimosi iki lapų kritimo. Supažindinti su įvairiomis duonos, pyragų rūšimis. Rūšiuoti daržoves, skaičiuoti, lyginti (pagal spalvą, skonį ir pan). Išsiaiškinti, kokie vaisiai auga mūsų krašte, o kokie šiltuose kraštuose.	Vartyti knygeles su darbo įrankių veiksmų iliustracijomis. Lyginti, aiškintis ir suprasti jų paskirtį bei veiksmo būdą, sudaryti jų panaudojimo seką, orientuojantis į rugio kelią nuo grūdo iki duonos. Įsitikinti, kad žmogaus sumanyti maisto ruošimo būdai (virimas, kepimas), pakeičia daržovių skonį, išvaizdą ir kitas savybes. Sekant pasakas ar istorijas, nuolat prisiminti vaisių skonį ir kvapą, spalvą, dydį, formą. Surūšiuoti daiktus pagal tai, iš ko jie pagaminti. Dėlioti, lyginti, skaičiuoti, matuoti. Atkreipti dėmesį į spalvas ir atspalvius, formas, dydžius, jų panašumus ir skirtumus. Atkreipti dėmesį kokių spalvų daugiausia būna rudenį.

<p>Kalbos ir komunikavimo</p>	<p>Stebėti kaip pjaustoma duona. Pasiūlyti visiems paragauti, pasidomėti: ar skani? Klausyti pedagogo pasakojimo apie duonelės kelią iki mūsų stalo. 2-3 žodžiais atsakyti į pedagogo klausimus. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais, susijusiais su daržovėmis, jų augimo vieta, spalvų, formų pavadinimais. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais, susijusiais su vaisių pavadinimais, nusakančiais skonio pojūčius (saldus, rūgštus ir pan.). Mokyti atsakyti į klausimus: kas?, ką veikia? Sakiniais iš 2-3 žodžių. Mokyti įvardinti medžius ir krūmus. Žiūrėnant iliustracijas, atpažinti ir įvardinti 2-3 rūšių grybus. Balsu imituoti paukščių čiulbėjimą, miško ošimą. Turtinti žodyną žodžiais: ruduo, lapai, klevas, kaštonas, kirsti, eiti, rinkti ir pan., skatinti vaikų tarpusavio bendravimą.</p>	<p>Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: alkanas, ant, bandelė, imti, kepti, tešla, valgyti, kepalėlis ir kt. skatinti vaikus klausytis pasakojimo, atsakyti į klausimus įvardijant veikėjus ir jų atliktus veiksmus. Skatinti vaikus kalbant plėsti sakinius, įvardijant kelis atliekamus veiksmus. Turtinti žodyną žodžiais: agurkas, apvalus, augti, bulvė, daržas, daržovės, didelės, mažos ir pan. Apžiūrint daržoves, aptarti jų formą, dydį, spalvą, skonį, lyginti kiekius. 2-3 žodžių sakiniais atsakyti į klausimus: kuo skiriasi?, kuo panašūs?, kada?, kiek?, kur? Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: ant, arti, augti, aukštai, dygti, medžių ir jų vaisių pavadinimais. Klausantis miško garsų įrašų, skatinti vaikus juos pamėgdžioti. Skatinti vaikus pasakoti savo išpūdžius apie mišką, įtvirtinti savaitės temos žodžius, naudojant juos kalboje. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: arti, aukštai, čėža, dabar, lyti, plikas, rudenėlis, medis be lapų, pilkas medis ir kt. Lavinti klausos dėmesį, klausytis medžių šlamėjimo, sausų lapų čėžėjimo ir kt. stebėti paveikslus, įvardinti kito asmens atliekamus veiksmus. Pokalbio metu skatinti vaikus atsekti duonos gaminimo kelią, vartoti malonius žodžius: duonelė, duona maitintoja ir kt. Plėsti sąvoką „daržovės“ daržovių pavadinimais, požymių įvardijimu pagal dydį, spalvą, skonį ir pan. Plėsti sąvoką „vaisiai“. Klausantis greitakalbių, mįslių, skatinti vaikus</p>	<p>Turtinti žodyną patarlėmis, priežodžiais, mįslėmis, rečiau vartojamais žodžiais: javai, malūnas, kombainas, maišai, rėtis ir kt. skatinti vaikus prisiminti jau turimas žinias ir pratęsti pedagogo pasakojimą taisyklingais žodžių junginiais. Įtvirtinti duonos, pyrago gaminių taisyklingus pavadinimus. Sąvokos „daržovės“ tikslinimas ir plėtimas daržovių pavadinimais, jų požymiais, klasifikavimas pagal dydį, spalvą, formą, skonį. Plėsti žodyną veiksmožodžiais: rauna, kasa, renka, skina. Tikslinti ir plėsti naujais žodžiais sąvoką „vaisiai“ savo ir kitų kraštų vaisių pavadinimais. Mokyti rišliai ir nuosekliai apibūdinti vaisius, atsakant į klausimus: kas tai?, koks?, kur auga?, kada prinoksta? Ir kt. Įtvirtinti sąvoką „miško gėrybės“, skatinti vartoti žodžius: kraitelė, pintinė, krepšelis, gėrybės, rūsys, statinė, raugti, džiovinti ir pan. Plėsti žodyną uogų, grybų pavadinimais. Turtinti žodyną rudens požymių pavadinimais: atšalo oras, diena trumpėja, naktys ilgėja, lapai pagelto, krinta ir pan. Vaizdingais posakiais: auksinis ruduo, bobų vasara ir kt.</p>
--------------------------------------	--	---	---

<p>Sveikatos saugojimo ir stiprinimo</p>	<p>Ugdyti ir lavinti ridenimo įgūdžius. Mokyti gaudyti rankom nesudėtingus, temą atspindintys imitaciniai pratimai. Mokyti bėgti nedidelį nuotolį. Bėgti aplenkiant kliūtis, po signalo, tiksliai apibrėžtoje erdvėje, rankomis atliekant nesudėtingus judesius. Judėti savarankiškai įveikiant kliūtis. Išlaikyti pusiausvyrą einant sumažintu atramos plotu. Imitacinių judesių pagalba mokyti derinti rankų ir kojų judesius lipant, šliaužiant, ropojant. Gamtoje vykstančių reiškinių vaizdavimas. Fiziniai pratimai, skatinantys normalią pagrindinių judesių raidą.</p>	<p>išmokti jas mintinai.</p> <p>Ugdyti higieninius įgūdžius, įprotį plauti rankas prieš valgį, po valgio skalauti burną vandeniu.</p> <p>Atlikti įvairius pratimus su stilizuotomis ar tikromis daržovėmis (peržengti, apeiti, ridenti, eiti suoleliu ir pan.) Ugdyti mandagaus elgesio prie stalo įgūdžius. Mokyti sustoti į eilę, į ratą, į vorą, poromis, imituoti vėjo į krūvą supustytus lapus, lapus ant šakelių. Eiti ir bėgti pirštų galais, ant kulnų, keisti judėjimo kryptį, perlipiti įvairias kliūtis. Mokyti judėti saugiai. Iš kėglių, dėžučių, kaladėlių sudėtame labirinte ieškoti jo įveikimo būdų: pralįsti pro kliūtis, jas peržengti, prašliaužti, apeiti. Žaisti žaidimus, ugdančius spalvų pažinimą.</p> <p>Naudojant įvairių sportinių inventorių, imituoti ūkininko darbus: kulti, malti, kepti ir t.t. žaidžiant įvairius žaidimus, sportuojant poromis padėti vaikams prisiminti duonos kelią nuo grūdo iki mūsų stalo. Imituoti įvairių daržovių augimą, skynimą. Tyrinėti ir suprasti, ar galima savo kūnu pavaizduoti daržoves. Aktyvioje veikloje sugretinti daržoves ir jas mėgstantį gyvūną. Atlikti imitacinius pratimus panaudojant siužetą.</p>	<p>Sugalvoti kuo įvairesnių estafečių, kurios atspindėtų duonos kelią iki mūsų stalo. Ugdyti pagarbą sunkiam žmogaus, auginančio duoną, darbui. Lavinti mėtymo aukštyn ir į tolį judesius. Taisyklingai paimti ir išlaikyti rankose įvairios formos bei skirtingo dydžio sportinių inventorių, atsineštus daiktus. Skatinti pasitikėjimą savo jėgomis. Judėti sumažinta plokštumatakelio vienas paskui kitą, keičiant judėjimo greitį. Pašokti vietoje, siekiant „sodo gėrybės“ rinkti vaisius ir dėti juos į pintines. Atliekant imitacinius pratimus, tobulinti lindimo, perlipimo, peršokimo per kliūtis judesius. Žaisti judrius žaidimus panaudojant miško gamtinę medžiagą. Kartu su vaikais eiti pasivaikščioti po „rudeni“.</p> <p>Atliekant imitacinius pratimus, vaizduoti rudens reiškinius, panaudojant kuo įvairesnį sportinių inventorių (spalvotas vėliavėles, kaspinus, kepuraites ir kt.) Žaisti siužetinius žaidimus.</p>
<p>Meninė</p>	<p>Kurti rudens gėrybių kompozicijas, panaudojant natūralius dažus (dažyti burokėliu, morka, lapais ir pan.). Apvalių formų piešimas, štapavimas, atrandant natūralias gamtos formas</p>	<p>Piešti patirtus įspūdžius, lipdyti duonos ar pyrago gaminius ar kitaip išreikšti save. Klausyti atliekamos lietuvių liaudies muzikos. Atrasti ir panaudoti natūralias gamtos sukurtas formas, dažus ir spalvas, pabandyti</p>	<p>Eksperimentuoti su įvairiomis tūrinėmis medžiagomis: plastilinu, moliu, tešla iš miltų, druskos ir vandens. Žaisti muzikinius žaidimus. Groti pasirinktais muzikos instrumentais, pritariant muzikai. Panaudoti</p>

	<p>(štampuoti apelsino griežinėliu, įvairiai supjaustytu obuolio gabalėliu ir kt.). Gaminti darbelius, kompozicijas iš gamtinės medžiagos, skatinti vaikų kūrybiškumą laisvai improvizuojant. Liejant akvarelės dažus, mėginti išreikšti rudens spalvas. Anspauduoti su rankos plaštaka lapus.</p>	<p>kurti rudens gėrybių kompozicijas. Žaisti muzikinius žaidimus apie daržoves. Pasigaminti barškučius iš įvairių vaisių sėklų ir groti jais, keičiant ritmą. Medžiai lietuvių liaudies pasakose, poezijoje, mįslėse, dailėje. Žaisti vaidybinius žaidimus. Išbandyti įvairias balso galimybes vaizduojant lietaus šnarėjimą, lapų kritimą, išskrendančių paukščių balsus.</p> <p>Mokyti lietuvių liaudies ratelių, imitacinių žaidimų skambant muzikai. Lavinti smulkiąją motoriką žaidžiant muzikinius žaidimus. Išbandyti įvairias galimybes liejant ir maišant spalvas, atrandant naujus atspalvius, įvairių vaisių piešimui ir spalvinimui. Naudojant įvairias technikas, gaminti vaisių muliažus. Rinkti gamtinę medžiagą, ruošti ją ilgesniam saugojimui. Kurti kompozicijas iš gamtinės medžiagos. Ieškoti įvairių spalvų derinių piešiant rudens motyvais.</p>	<p>gamtos sukurtus dažus ir spalvas (dažyti burokėliu, morka, žaliais daržovių lapais). Kurti rudens gėrybių kompozicijas. Ugdyti orientaciją erdvėje, judesių koordinaciją, mokantis šokti. Jungiant punktyrines linijas, atpažinti vaisius. Juos spalvinti. Muzikos instrumentais atlikti smagią „Vaisių polką“, kurti melodijas skaičiuotėmis. Medžio anglimi, vaškinėmis kreidelėmis piešti ant balto popieriaus. Kurti piešinius iš pjuvenų. Naudojant muzikos instrumentus, kurti „Miško pasaką“. Išmėginti įvairias ritmo raiškos galimybes. Klausyti M.K Čiurlionio simfoninę poemą „Miške“, aptarti muzikos nuotaiką. Mokyti naujų dainelių.</p>
<p>Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dėdės Rudenėlio šventė. ➤ Paroda „Rudens išdaigos“. ➤ Išvyka į parką. ➤ 1 d.- Muzikos, Pagyvenusių žmonių diena. ➤ 2 d.- Angelų sargų, policijos diena. ➤ 4 d. - Pasaulinė gyvūnų globos diena. ➤ 5 d.- Tarptautinė mokytojų diena. ➤ 9 d.- Tarptautinė pašto diena. ➤ 15 d. - Baltosios lazdelės diena. 			

Lapkritis

Žmogaus gyvenimą neišvengiamai lydi netektys ir išsiskirimai – artimo žmogaus netektis, sveikatos, darbo praradimas, augintinio netektis ir kt. Tai tenka patirti ir vaikams. Labai svarbu žinoti kaip elgtis, išgyventi, nebijoti pasidalinti savo jausmais, ir jeigu reikia, kreiptis pagalbos.

Tikslas. Pažinti Vėlinių papročius, tradicijas. Kaupti patirtį apie augalų, gyvūnų ir žmonių pasiruošimą žiemai.

Uždaviniai.

- Sužinoti mirusiųjų pagerbimo papročius, mokėti išreikšti užuojautą.
- Patikėti, kad artimieji ar gerai pažįstami žmonės palankūs ir geranoriški ir gebėti jiems atsakyti tuo pačiu.
- Formuoti saugaus elgesio su ugnimi įgūdžius.
- Skirti metų laikų kaitą pagal gamtinius pokyčius.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
„Nuo galvos iki kojų pirštukų“		„Aš augu, o močiutė sensta“	
„Malonūs žodeliai, kurie šildo kiekvieno širdelę“		„Diena ir naktis“	
„Aš saugus, kai žinau“		„Gandro lizde“ (apie išskrendančius paukščius)	
„Keičias laikas, mainos rūbas“		„Tiku taku laikrodukas“	
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Pajusti pagarbą šalia esantiems žmonėms. Skatinti valdyti savo elgesį, emocijas ten, kur reikia rimties ir susikaupimo. Mokyti saugiai elgtis gatvėje, grupėje, jautriai reaguoti į draugų nesėkmes, stengtis jiems padėti. Žaisti foneminę klausą lavinančius žaidimus. Pajusti nuotaikų kaitą, keičiantis lauke orui. Skatinti vaikų aktyvumą, emocionalumą.	Mokėti saugoti savo ir šalia esančių sveikatą, poilsį ir ramybę, tinkamai prižiūrėti kūną, nesudaryti pavojingų situacijų. Pastebėti gamtoje ir žmonių aprangoje rimties metą. Atrasti skirtumų ir panašumų mergaičių ir berniukų aprangoje. Stengtis savarankiškai apsirengti. Ugdyti pagarbą ir meilę gyvybei ir šalia esantiems žmonėms. Suvokti žmogaus gyvenimo liniją. Aptarti elgesio taisykles rimties vietose ir susikaupimo metu. Susipažinti su lietuvių liaudies tradicijomis	Pasikalbėti apie gyvus ir mirusius artimuosius (prosenelius, senelius, tėvelius, dėdes, tetas ir kitus), pajuntant, kad jie gyvi mūsų vaizduotėje, jausmuose, prisiminimuose. Prisiminti lietuvių liaudies tradicijas, pagerbiant mirusius artimuosius. Supažindinti su kitų tautų tradicijomis. Žaisti saugiai, nepalikti ant grindų, po kojomis išmėtytų žaislų, nemušti jais kitų, taikiai spręsti ginčus dėl žaislo, žaidimo vietos. Žaidžiant konstruktoriais, sukurti zoologijos sodo, miško, kiemo ir kitus vaizdelius, papildant žaislais, detalėmis, rodančiomis metų laikų

		<p>pagerbiant mirusius artimuosius. Ugdyti saugaus elgesio gatvėje ir butyje įgūdžius, išsiaiškinant galimus pavojus, nusistatant saugaus elgesio taisykles. Pajusti atsakomybę už savo ir aplinkinių sveikatą. Pastebėti gamtoje orų permainą, kaip prie jų prisitaiko žmonės, augalai, gyvūnai. Kaip keičiantis orams keičiasi apranga, darbai, vaikų žaidimai.</p>	požymius.
Pažinimo	<p>Žaisti ramius žaidimus, mokantis elementarių taisyklių. Aptarti draugų nuotaikas ir kaip jos atsispindi jų veiduose (linksmas, liūdnas, susiraukęs ir kt.). Tyrinėti grupės aplinką, išsiaiškinant, kokie daiktai skirti vaikų naudojimui, o kurie yra pavojingi. Aptarti, kaip reikia elgtis gatvėje. Susipažinti su šviesoforu ir jo spalvomis. Išsiaiškinti kaip skirtingais metų laikais keičiasi gamta, oras, žmonių apranga.</p>	<p>Ugdyti supratimą apie žmogaus paliktą atmintį (pastatytą namą, išaugintą vaiką, pasodintą medį, parašytą knygą ir t.t.) Pajusti dvasinį ryšį su mirusiais vaizduotėje, jausmuose, prisiminimuose. Pajusti ir suvokti, jog draudimais suaugusieji stengiasi apsaugoti nuo pavojų, bėdų ir nelaimių. Prisiminti ir išsiaiškinti, kokie drabužėliai dėvimi kai karšta, šalta. Išsiaiškinti kaip prižiūrėti ir saugoti savo rūbus. Pratintis taisyklingai pavadinti. Susipažinti su lietuvių tautos mirusiųjų pagerbimo papročiais ir tradicijomis. Prisiminti šeimoje įvykusias netektis. Susipažinti su butyje naudojamais prietaisais, kokius pavojus jie gali sukelti. Prisiminti mandagaus elgesio gatvėje taisykles ir išsiaiškinti, kodėl jų privalu laikytis. Prisiminti, kaip reikia elgtis susižeidus, kur ieškoti pagalbos. Susipažinti su medžiagomis, iš kurių gaminami žmonių rūbai įvairiems metų laikams, koks darbo procesas lydi įvairių</p>	<p>Šeimoje su tėveliais išsiaiškinti, ką ainiams yra palikę mirę proseneliai, seneliai: pastatytus namus, parašytą knygą, pasodintą medį. Pasvarstyti, kokios profesijos žmonės galėtų padėti įvairių nelaimių metu. Prisiminti, kaip tokius specialistus nukentėjusiam iškviesti telefonu. Prisiminti, išvengti nelaimių grupėje atvejus. Išsiaiškinti nuo kokių nelaimių, nutikimų, bėdų mus saugo grupės taisyklės. Plėsti patyrimą apie darbus, pramogas, orus įvairiais metų laikais. Apžiūrėti sėklas, palyginti, matuoti, rūšiuoti. Atkreipti dėmesį į jų spalvas, dydžio, formos įvairovę.</p>

		rūbų gamybą, kokių profesijų žmonės juos gamina.	
Kalbos ir komunikavimo	Susėdus prie žvakelės ramiai pasikalbėti apie gyvus ir mirusius artimuosius, skatinant vaikus pasakoti savo įspūdžius, suprasti žodžius: žvakė, dega, kapinės, ir pan., reikšmę. Vartant knygeles, atpažinti ir pavadinti paveikslėliuose veikėjų atliekamus veiksmus. Skatinti kalbėti, atsakinėjant į pateiktus klausimus, bendraujant tarpusavyje. Turtinti žodyną žodžiais: paltas, kepurė, velkasi, mauna, riša. Skatinti vaikus įvardinti atliekamus veiksmus rengiant lėlytę, ar besirengiančius draugus.	Klausimų pagalba skatinti vaikus prisiminti ir įvardinti atliktus veiksmus kapuose, patirtas nuotaikas. Turtinti pasyvųjį ir aktyvųjį žodyną žodžiais ir jų junginiais : dujos, dega, elektra, liūdnas, nuodingas, nelaimė, maistas, sveikata ir pan. Kalbantys skatinti vaikus atliepti veido išraišką, jaustukais, komentarais, sukėlusių pavojų veiksmų įvardijimu. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: apsiauti, apsilvilti, batai, batukai, drabužiai, kelnės, kepurė, paltas oras, lyti, lietus ir kt. Pokalbio metu įtvirtinti drabužių pavadinimus. Lavinti dialoginę kalbą, skatinti vaikus prašyti, vartojant mandagumo žodelius, taisyklingai įvardinti savo atliekamus veiksmus. Turtinti žodyną žodžiais: Vėlinės, mirusiųjų pagerbimo diena, liūdėti, rimtis, susimąstę, gėlių puokštė, žvakės, žvakidė, kapinės, žvakių liepsnelės mirga. Turtinti žodyną žodžiais, kurie reiškia pavojų, įvardinti profesijas žmonių, kurie suteikia pagalbą pavojaus atveju (gaisrininkai, gydytojai, policininkai ir kt.) Bendraujant su vaikais, aptarti įvairias pavojingas situacijas, nelaimingus įvykius.	Turtinti žodyną žodžiais: Vėlinės, mirusiųjų pagerbimo diena, kapinės, laidojimo vieta, amžino poilsio vieta, eglišakė, chrizantemas, žvakidė, susikaupęs, liūdnas, liūdėti, rimtis, paminklas, prisiminimas, gedulas. Vartoti esamojo ir būtojo kartinio laiko veiksmažodžius. Stebėti paveikslėlius, žaisti žaidimus, kurie skatintų susikaupti darbui, suteiktų žinių, į ką ir kaip galima kreiptis, ką daryti ištikus nelaimei. Klausantis pasakų, pasakojimo, skatinti vaikus nuspėti, suvokti nelaimių priežastis galimas pasekmes. Skatinti vaikus reikšti mintis suprantamai, neskubant, su intonacija. Turtinti žodyną įvairių metų laikų drabužių pavadinimais. Pokalbio metu skatinti atsakinėti į klausimus sudėtiniais prijungiamaisiais sakiniais su atliepiamaisiais žodžiais: tada, kai, todėl, dėl to.
Sveikatos saugojimo ir stiprinimo	Pratinti vaikus atlikti įvairius judesius, pratimus skirtingu tempu. Anspauduoti su rankos plaštaka lapus. Ugdyti pastabumą,	Išgirdus sutartą pedagogo signalą, tylų, atsargų, ramų judėjimą pakeisti garsiu, greitu. Žaidžiant žaidimus laikytis	Mokyti įvairaus judėjimo tempo: lėtai, greitai, greičiau. Ramūs žaidimai –rateliai, skatinantys dėmesingumą, judesių tikslumą.

	<p>dėmesingumą. Atlikti judesius, lavinančius viso kūno koordinaciją. Mokyti kūno pažinimo. Padėti įgyti elementarius savikontrolės įgūdžius. Pratinti laisvai judėti netrukdam kitiems, derinti veiksmus bei judesius.</p>	<p>siūlomos tvarkos, taisyklių. Ugdyti saugaus elgesio salėje įgūdžius, mokant apeiti, apibėgti pavojingas vietas, kliūtis, stengtis pajusti, kad saugus esi tada, kai laikaisi judėjimo taisyklių. Žaisti judriuosius žaidimus, atspindinčius metų laikų, orų kaitą ir pan. Žaisti ramius imitacinius žaidimus. Atlikti kvėpavimo pratimus. Žaidimai su taisyklėmis, ribojančiomis judėjimo laisvumą. Ugdyti vaikų savisaugos įgūdžius. Įvairūs manipuliaciniai pratimai pirštams, smulkiosios motorikos lavinimui.</p>	<p>Saugūs ir nesaugūs fiziniai pratimai, jų atlikimo būdai ir galimybės, naudojant įvairių sportinį inventorių. Savisaugos ugdymas. Ritminiai šokiai ir pratimai, panaudojant muzikinius įrašus, estafetės, naudojant įvairius aprangos elementus (kepurė, šalikas, batus ir pan.).</p>
<p>Meninė</p>	<p>Dekoruoti spalvinti žvakeles. Skatinti vaikų saviraišką, panaudojant linksmus ir liūdnuosius muzikinius kūrinėlius. Pasigaminti šviesoforą. Gaminti darbelius iš gamtinės medžiagos. Naudojant statybinę medžiagą, konstruoti gyvūnams būstus.</p>	<p>Įvairiomis dailės priemonėmis išreikšti Vėlinių nuotaikas, atrandant rimties, susikaupimo, ilgesio ir liūdesio spalvų gamą. Žaisti vaikiškais muzikos instrumentais imituojant įvairius signalus. Muzikos instrumentais pagroti rudens audrą. Žaisti muzikinius žaidimus. Skatinti vaikų kūrybiškumą pasiūlant netradicines priemones piešimui, darbams (vašką, siūlus, gamtinę medžiagą ir kt.) Klausyti muzikinių kūrinių. Skatinti vaikus atvaizduoti įvairias situacijas laisvai pasirenkamomis ar pedagogo siūlomomis priemonėmis (piešimas, aplikavimas, lipdymas, vaidyba ir kt.). Lavinti kirpimo įgūdžius, modeliuojant rūbus popierinėms lėlytėms. Skatinti vaikų fantaziją, laisvai pasirenkant priemones saviraiškai. Klausyti skirtingo charakterio melodijas,</p>	<p>Įvairiomis dailės priemonėmis, išreikšti Vėlinių nuotaikas, atrandant rimties, susikaupimo, ilgesio ir liūdesio spalvų gamą, pastebint ją gamtoje, žmonių aprangoje, gedulo vietoje, atributikoje. Klausyti atliekamų raudų, aptarti jų nuotaiką. Atgaivinti pavojaus sukeltas emocijas - baimę, išgąstį, skausmą. Išreikšti jas piešiniu. Pasirinkti priemones ir techniką. Žaisti žaidimus, skatinančius rūpintis savo kūnu ir gera savijauta. Aplikuoti, priklijuojant plėšytinių stambiųjų ir smulkiųjų detalių, parenkant spalvą. Gėrėtis metų laikų spalvų žaismu. Žaisti muzikinius didaktinius žaidimus. Muzikos instrumentais bandyti išgauti atitinkamam metų laikui būdingus garsus.</p>

		jas apibūdinti.	
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
<ul style="list-style-type: none">➤ Lapkričio 1-oji – mirusiųjų pagerbimo diena.➤ Lapkričio 4d. – akcija „Saugus tamsoje“.➤ 23 d.- Lietuvos karių diena.➤ 30 d.- Advento pradžia.			

Gruodis

Gruodis – kūrybinių ieškojimų ir Kalėdų stebuklo laukimo metas. Puošiame grupę, klausomės pasakų, jas vaidiname. Ugdomas vaiko iniciatyvumas, vaizduotė, jis realizuoja savo sumanymus, tapdamas vis labiau kūrybiškesniu ir išradingesniu.

Tikslas. Suprasti Advento, Kalėdų, Naujųjų Metų šventimo tradicijas.

Uždaviniai:

- Pasiruošimas dalyvauti šventiniuose renginiuose, jaustis atsakingam, savarankiškam, susitelkti bendrai veiklai. Būti mandagiam, kukliam, jautriam, susitvardančiam.
- Skatinti žodinę kūrybą, eksperimentuoti, žaisti kalba.
- Ugdyti pasakojimo, deklamavimo įgūdžius.
- Pratintis bendrauti, veikti kartu, nedidelėje grupėje, su visa grupe.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
	„Žiemužė snaigėm sninga“	„Kiek darbelių, kiek darbų“	
	„Kalėdinė pasaka“	„Adventas – Kūčių ir Kalėdų laukimo metas“	
	„Jau Kalėdos, skamba šventiniai varpai“	„Pasakų karalystėje“	
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Džiaugtis snaigėmis, žiemos spalvomis, vaizdais. Pajusti dvasinę ir realią namų šilumą. Stengtis dirbti tyliai, susikaupus, pasitariant, patiriant malonumą. Ugdyti meilę darbui, suvokti jo vertę. Įsijausti ir susigyventi su šventine Kalėdų nuotaika, papročiais, tradicijomis. Žaisti foneminę klausą lavinančius žaidimus. Ugdyti vaikų dėmesingumą, rūpestingumą, domėtis aplinkiniais: žmonėmis ir gyvūnais.	Suvokti metų rato pabaigą. Sužinoti, kad gamta užmiega kaupdama jėgas pavasariui. Visais jutimais įsigyventi žiemos džiaugsmus, išdaigas, pramogas ar nepatogumus ir emociškai prisitaikyti prie jų. Pamažinti apie praėjusių metų gerus ir netinkamus poelgius, susitaikyti, atsiprašyti, apsišvarinti. Nusiteikti rimčiai, tarpusavio bendravimui ir bendradarbiavimui atliekant ruošos darbus. Išsiaiškinti tik šiam laikotarpiui būdingus žmonių darbus. Pajusti prieššventinio pasiruošimo džiaugsmą. Ugdyti atjautos, užuojautos, savitarpio pagalbos jausmus.	Pokalbis apie Adventą, apie pasiruošimą Kalėdoms. Žaidimų pagalba supažindinti su kūdikėlio Jėzaus istorija. Visais jutiminiais emociškai išgyventi žiemos džiaugsmus, pramogas, išdaigas. Pajusti namų jaukumą, kai šaltis piešia ant langų gėles. Žaidžiant keliese pratintis pasitarti, kas kokį vaidmenį renkasi, kaip bus žaidžiama.

Pažinimo	Klaustyti vaikų literatūros kūrinėlių apie žiemą. Apžiūrėti šiltus drabužėlius, juos pavadinti. Mokyti užsegti, atsegti sagas, užtrauktukus. Tyrinėti sniego savybes. Supažindinti su artimiausioje aplinkoje dirbančių žmonių atliekamais darbais. Plėsti žinias apie įvairias profesijas. Įtraukti vaikus į pasiruošimo šventei darbus. Aptarti, grožėtis eglutės žaisliukais, juos tyrinėti, grupuoti, skaičiuoti. Aptarti dienos ir nakties ritmą, dangaus šviesulius. Prisiminti svarbiausius metų laikų požymius.	Stengtis užbaigti pradėtus darbus, pasižadėti ateinančiais būti geresniais, paslaugesniais, atlaidesniais, kaupti geru darbų kraitelę (padėti auklėtojais, draugams, tėveliams, kaimynams, neįgaliems žmonėms, tvarkyti, puošti namus). Akcentuojame, kad mūsų širdis puošia geri darbai. Žadinti stebuklo išgyvenimo džiaugsmą. Ugdyti norą suteikti džiaugsmo kitiems. Supažindinti su Advento laikotarpio papročiais, žmonių ir gyvūnų gyvenimo ritmo ypatumais šiuo laikotarpiu. Ruoštis artėjančioms Kalėdų šventėms tvarkantis ir puošiant grupės aplinką. Stebėti žiemos orus, vaizdus, spalvas, žmonių aprangą. Pajusti namų šilumos jaukumą, drabužių šilumą. Gerais darbais pasitikti artėjančias šventes. Įvertinti šeimos vertybes, suvokti šeimos narių pareigas, darbų pasiskirstymą šeimoje. Susipažinti su Kalėdinių švenčių ciklu, jų reikšme, papročiais, tradicijomis.	Parodyti vaikams, kad Kalėdų laukimas yra susijęs su burtais. Burtų pagalba suteikti vaikams naujų žinių, įtvirtinti tai, ką jie jau žino. Prisiminti senolių žaidimus, atlikti užduotis su skaičiais, raidėmis. Išbandyti įvairiausias žiemos pramogas (mėtosi sniego gniūžtėmis, lipdo sniego senius, važinėjasi rogutėmis). Tyrinėti sniego savybes, stebėti žiemos spalvas, orus, vaizdus.
Kalbos ir komunikavimo	Atpažinti paveikslėliuose žiemos vaizdus, mėginti juos apibūdinti naudojant žodžius: sniegas, ledas, senis besmegenis, sninga, pučia, pusto ir kt. Mokyti pavadinti įvairius darbo įrankius, indus. Įvardinti atliekamus veiksmus ir darbus. Turtinti žodyną žodžiais: plauti, kalti, nešti, mesti, stumti ir pan. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: pakabinti žaisliuką, gražus, papuošti ir pan. Atsakinėti į klausimus: ką veikia?, koks?, 2-3 žodžių frazėmis.	Turtinti žodyną žodžiais: sninga, snaigės, šalta, šaltis ir kt. Skatinti vaikus atsakyti į klausimus: kada?, koks?, kodėl? Tinkamai parenkant žodžių tvarką sakinyje, derinant žodžių galūnes. Ugdyti monologinės kalbos pradmenis, skatinti vaikus pasakoti vienas kitam. Klausimų pagalba lavinti dialoginę kalbą. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais, susijusiais su darbo įrankiais ir atliekamais veiksmais. Skatinti vaikus daugiau kalbėti, pasakojant atliekamus veiksmus žaidimo metu. Turtinti ir aktyvinti žodyną žodžiais: Kūčios, Kalėdos, kalėdaitis, kūčiukai, prakartėlė	Aptariami ankščiau padaryti darbeliai. Akcentuojame, kad mūsų širdis puošia geri darbai. Žadinti stebuklo išgyvenimo džiaugsmą. Ugdyti norą suteikti džiaugsmo kitiems.

		ir t.t. Įtvirtinti sudėtinių sakinių vartojimą su jungtuku „o“, lyginant tris daiktus. Pokalbio metu skatinti vaikus kalboje vartoti įvairias kalbos dalis jas taisyklingai derinant. Ugdyti individualaus pasakojimo įgūdžius. Skatinti vaikus papasakoti savo įspūdžius: kokius darbus atlikti namuose mamai ir tėčiui. Klausimų pagalba skatinti sudaryti rišlų pasakojimą iš atminties, patirtų įspūdžių.	
Sveikatos saugojimo ir stiprinimo	<p>Padėti vaikams atrasti įvairių judėjimo būdų. Saviraiškos, laisvo ir ritminio judesio ugdymas.</p> <p>Atrasti kuo įvairesnių kūno dalių, judėjimo būdų, bei galimybių. Jas panaudoti kuriant įvairius imitacinius siužetus. Laisvai improvizuoti pagal pasakos siužetą. Judesiais, mimika, gestais vaizduoti siužeto personažus. Pojūčių išraiška judesiu (klausa, kvapas, rega, lytėjimas). Metų kaitos atspindžiai judrioje veikloje.</p>	<p>Judrūs žaidimai, imituojantys žiemos reiškinius, kelionę į šiaurę ir pan. Imituoti pūgą, snaigių sūkurius, naudojant smulkias įvairių medžiagų skiauteles. Žaisti judriuosius žaidimus „Išdykęs vėjas“, „Vėjas ir snaigės“ ir pan. Viso kūno plastika imituoti įvairius savo dienos darbus (praustis, mankštintis, valgyti ir pan.), įsitikinant, kad rūpestingai atlikti darbai teikia naudą ir malonumą. Užduotis atlikti ramiai, susikaupus. Pagal nuotaiką kurti judesius, atrasti judėjimo galimybes pagal muzikinius kūrinus. Judesiais imituoti pasakojimą apie žiemą. Atrasti, kad galima judėti mojuojant rankomis ir sukantis įvairiomis kryptimis, keičiant sukimosi greitį. Žaidimai su snaiges imituojančiomis priemonėmis.</p>	<p>Turtinti žodyną žodžiais, apibūdinančiais žiemos požymius, pasikeitimus gamtoje šiuo metų laiku, vaizdingais posakiais apie sniegą, apsnigtus medžius ir pan. Lavinti kalbinę klausą, skirti skiemenis ir žodžius, kuriuose yra garsai p-b. Pasakyti pirmą ir paskutinį žodžio garsą. Turtinti žodyną žodžiais, apibūdinančiais žiemos požymius, gamtos pakitimus šiuo metų laiku, vaizdingais posakiais (gruodis sukaustė žemę, žemė su dangum maišosi ir kt.). Turtinti žodyną žodžiais, susijusiais su įvairių profesijų žmonių atliekamais darbais ir naudojamais įrankiais bei priemonėmis. Turtinti žodyną žodžiais ir posakiais: lauktos Šv.Kalėdos, Šv. Kūčių vakaras, Betliejus ir kt.</p>

<p>Meninė</p>	<p>Stebėti tirpstantį sniegą, pirštu ar teptuku plokštumoje kurti raštus vedžiodami po ištirpusio sniego balutę. Gaminti darbelius iš dėžučių, popieriaus, skatinant vaikus kurti, konstruoti, naudotis žirkliemis. Kurti kalėdinių eglių mišką iš plokštuminių figūrų. Skatinti vaikų kūrybiškumą, suteikti galimybę patiems pasirinkti meninės išraiškos priemones.</p>	<p>Skatinti vaikus laisvai judėti pagal muziką, tyrinėti garso išgavimo būdus įvairiais muzikos instrumentais. Šokti skambant valsų muzikai, vaizduojant besileidžiančias snaiges. Supažindinti su tautosakos kūriniais, atspindinčiais Advento laikotarpį. Išmokyti ratelių, žaidimų, dainelių, eilėraščių. Gaminti sveikinimus, dovanėles artimiesiems laisvai pasirenkant techniką. Laisvai pasirenkant priemones gaminti puošybos elementus aplinkos papuošimui, sveikinimus draugams ir artimiesiems. Atrasti savo kūno „muzikinius instrumentus“ (rankos ploja, kojos trepsi ir pan.). Inscenizuoti pasirinktą pasaką. Mokyti kalėdinių dainų ir ratelių.</p>	<p>Stengtis sukurti vaikams laukimo nuotaiką. Įvairiais kūno judesiais reikšti jausmus (nuostabą, laukimą, džiaugsmą ir pan.). Jausti judėjimo tempą, kurti judrios veiklos situacijas. Judesiais, mimika, kūno poza vaizduoti kaip jaučiamės, elgiamės esant įvairiam orui (sningant, pučiant vėjui ir pan.). Kartu su vaikais pradėti ruošti šv. Kalėdų šventei. Imitaciniais pratimais pavaizduoti eglutės kelią iš miško iki namų ir papuošimo. Kurti grupinį žiemos paveikslą, naudojant įvairias dailės technikas. Žaisti muzikinius žaidimus, mokytis naujų dainelių žiemos tema. Piešti ir kirpti įvairias figūras. Jas klijuoti, dekoruoti. Piešti, tapyti taikant dažuose pamirkytą siūlą. Kurti šventinę nuotaiką žaidžiant muzikinius žaidimus, dainuojant, vaidinant.</p>
<p>Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Advento vakaronė. ➤ Svečiuose Kalėdų Senelis. ➤ 25-26 d. Šv. Kalėdos 			

Sausis

Rūpinimasis gyvūneliais ir paukšteliais skatina vaikus domėtis, stebėti juos, pažinti ir padėti. Vaikai mokosi prižiūrėti bei globoti paukštelius. O tai plėtoja palankų emocinį klimatą, kai vaikas dar intensyviau tyrinėja supantį pasaulį, siekia naujų potyrių.

Tikslas. Skatinti domėtis miško aplinka, suvokti gamtos unikalumą ir harmoniją, plėtojant aplinkosauginę veiklą.

Uždaviniai.

- Suvokti gyvūnų ir paukščių gyvybės ratą.
- Ugdyti tinkamas elgesio normas su naminiiais gyvūnais, laikytis higienos normų, auginant gyvūnus namuose.
- Atskleisti miško gyvenimą.
- Plėsti supratimą apie gamtoje tykančius pavojus.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
	„Šalta balta žiemuzė“	„Paukšteliai ir žvėreliai žiemą“	
	„Nulipdysim sniego senį ...“	„Ką slepia miškas?“	
	„Gyvūnai žmogaus gyvenime“	„Žiemos linksmybės ir džiaugsmas“	
	„Pažinimo, tyrinėjimų ir atradimų savaitė“	„Aš ir laikas“	
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Skatinti vaikus džiaugtis žiema, aktyviai dalyvaujant žaidimuose, pramogose. Mokyti žaisti lietuvių liaudies ratelius, stengtis įsiminti sakomus žodžius. Ugdyti meilę gamtai, gyvūnams. Mokyti padėti žiemojantiems žvėreliams ir paukšteliams, ugdyti globos ir rūpinimosi kitais jausmą. Klausytis vaikų literatūros kūrinėlių, trumpų pasakėlių apie paukštelius. Siekti, kad vaikas įgytų saugumo, pasitikėjimo savimi ir aplinkiniu pasauliu jausmą. Ugdyti(is) tvarkingumo, švaros įgūdžius.	Pajusti ir įsigyventi į dienos ritmą, suvokiant, kad diena keičia naktį, o po nakties vėl ateina diena. Domėtis metų laikų kaitą, gebėti prisitaikyti prie gamtos pokyčių, džiaugtis bet koku oru. Visais jutimais įsigyventi žiemos džiaugsmus, išdaigas, pramogas ar nepatogumus ir emociškai prisitaikyti prie jų. Turtinti žinias ir vaizdinius apie žvėrelius ir paukštelius, džiaugtis gyvūnijos pasauliu, jo įvairove. Ugdyti meilę mus supantiems gyvūnams, atjausti vargstančius žiemą paukštelius,	Branginti žaidimų laiką, stengiantis greitai apsispręsti, susikaupti prie pasirinkto užsiėmimo, sumanymo, atskleidžiant pastebėtą suaugusio gebėjimą kaskart nuoširdžiai užsiimti savo darbu, punktualiai viską padaryti, nevėluoti, numatyti darbus kitai dienai, ateičiai, įvertinti tai, kas buvo gerai atlikta, pasimokyti iš klaidų. Improvizuoti, judėti, vaidinti. Tai gali būti snaigių šokis, pūga, sniego pusnys, užpustytas kelias ir pan. Suprasti, kad reikia rūpintis ne tik artimais

		mokytis juos globoti. Sudaryti sąlygas savęs ir kitų pažinimui, aplinkos tyrinėjimui ir atradimams, techninei kūrybai, meniniams ieškojimams. Patirti pažinimo džiaugsmą.	žmonėmis, bet ir šalančiais, badaujančiais miško gyventojais.
Pažinimo	Išsiaiškinti, kokius žaidimus galima žaisti tik žiemą. Supažindinti su žiemojančiais paukšteliais, mūsų krašte žiemojančiais žvėreliais, jų gyvenimo ir žiemojimo būdu. Mokytis pažinti save ir kitus, tyrinėti aplinką, supažindinti su mechaniniais žaislais. Mokytis pavadinti kūno dalis supažindinti su mergaitės ir berniuko išoriniais skirtumais (drabužėliai, plaukai, papuošalai ir kt.).	Atkreipti dėmesį į dangaus šviesulius: Saulė, Mėnulis, Žvaigždės. Prisitaikyti prie paros ritmo ir stengtis jo laikytis. Pratintis teisingai vartoti sąvokas: dabar, iki šiol, vėliau, po to. Gebėti nustatyti kada oras šaltas, šiltas. Žaisti žaidimus su draugais panaudojant turimas grupėje priemones. Domėtis žiemojančiais gyvūnais, jų įvairove, bei gyvenimo sąlygomis žiemą. Stebėti ir rūpintis žiemojančiais paukščiais, globoti juos. Išmokti eilėraščių, pasakų, patarlių. Pačiam išmėginti savo sumanytus, ar kitų siūlomus bandymus, žmogaus kūno ir vidinio pasaulio paslaptims pažinti. Išsiaiškinti kuo matuojamas laikas (metais, mėnesiais, savaitėmis, dienomis) ir t.t. Mokytis pažinti laikrodį ir juo naudotis. Žaisti, skaičiuoti, žymėti dienas grupės aplinkoje. Eksperimentuojant atrasti sniego savybes. Aptarti panašumus ir skirtumus, lyginant su naminių gyvūnais. Tyrinėti grupėje ir lauke esančių daiktų savybes: vandens būvio kitimą (nuo ledo iki garų), tyrinėti savo pojūčius (regos, skonio, lytėjimo ir kt.), žaidimų su magnetu galimybes ir kt.	Atrasti, kad metų laikai ir patys metai seka vienas paskui kitą. Metus matuoti nuveiktais darbais, reikšmingais įvykiais, naujai atsiradusiais sugebėjimais, mokėjimais, augimo atžymomis. Pastebėti, kad yra įvairių matavimo priemonių (laikrodžių, kalendorių). Tyrinėti snaigių formas, bandyti jas atkartoti sniege, popieriuje. Lyginti, skaičiuoti. Atkreipti vaikų dėmesį į paukštelių, kitų gyvūnų ir jų pačių paliekamus pėdsakus. Visi jie – skirtingi. Stebint orus ir sniego dangą, sumanyti būdų sniego sluoksnio storumui bei pusnių gilumui išmatuoti. Įsitikinti, kodėl kartais net spaudžiant šaltukui, keliai ir šaligatviai pilni pažliugusio sniego. Atrasti vandens virtimo ledu stebuklą, prasimanyti įvairių tyrinėjimų.
Kalbos ir komunikavimo	Skatinti vaikus bendrauti, dalintis įspūdžiais žaidžiant smagius žaidimus, reikšti emocijas	Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: dabar, diena, naktis, gerai, ilgai, rytas, rytoj,	Turtinti žodyną metų laikų pavadinimais, posakiais: naujieji, senieji metai, metų

	<p>gestais, garsažodžiais, žodžiais. Turtinti žodyną žodžiais: didelis, mažas, lesyklėlė, alkanas, sušalęs, lesinti ir pan. Skatinti vaikus drąsiai reikšti savo emocijas balsu. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais, susijusiais su kūno dalimis, dydžių sąvokomis, spalvų pavadinimais ir kt. Skatinti vaikus bendrauti tarpusavyje, parenkant žodžius, kurie tinka nusakyti savo išvaizdai, įvardinti drabužėlius, jų spalvas.</p>	<p>šiandien ir pan. Turtinti ir aktyvinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: aukštas, atsargiai, čiuožti, įlužti, keberiotis ir pan. Pasakojant pagal siužetinius paveikslėlius, užbaigti pedagogo pradėtą sakinį, įvardinant veiksmą. Aptarti su vaikais patirtus įspūdžius, nusakyti savo nuotaikas. Turtinti ir aktyvinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: aukštai, čirkšti, įkelti lesyklėlę, grūdai, lašiniai ir kt. Pavadinoti žiemojančius paukščius, aptarti jų požymius, veiksmus. Pamėgdžioti paukščių balsus garsažodžiais: paukščių balsus garsažodžiais: „čir, čir, kar, kar“ ir kt. Turtinti žodyną žodžiais ir posakiais: metų laikai, pirmas metų mėnuo, sausis, kiti metai, metų matavimas mėnesiais, savaitės ir pan. Skatinti vaikus apibūdinti kiekvieno metų laiko požymius. Turtinti žodyną žiemojančių paukščių pavadinimais, jų išoriniais požymiais, gyvenamųjų būstų pavadinimais, vaizdingais posakiais balsų pamėgdžiojimais. Sudaryti pasakojimą kartu su pedagogu pagal pateiktus klausimus, ugdyti pasakojimo įgūdžius. Bendraujant su vaikais, aptarti ledo, sniego, šerkšno savybes.</p>	<p>pradžia ir pan. Bendraujant su vaikais, prisiminti seniai įvykusius įvykius, suvokiant laiko tėkmę, kalbėti apie laiko matavimo priemones. Kalboje vartotirieveiksmius, įvairių linksmųjų būdvardžius ir daiktavardžius, visų laikų veiksmažodžius. Skatinti vaikų apibendrinamąjį pasakojimą pagal pedagogo pateiktą planą, tobulinant ir monologinės kalbos įgūdžius. Turtinti ir aktyvinti žodyną žodžiais ir posakiais, susijusiais su žiemos pramogomis ir galimais pavojais. Vaikų pasakojimai pagal serijinius paveikslėlius, įtvirtinant pavaizduotų atliekamų veiksmų taisyklingą išreiškimą žodžiais sakinyje. Skatinti išgirsti garsą „k“ žodžiuose.</p>
Kalbos ir komunikavimo	<p>Naudojant įvairių sportinį inventorių, atlikti įvairius judesius rankomis iš įvairių pradinių padėčių. Mėtymo įgūdžių formavimas. Žaisti judrius žaidimus lauke. Žaisti nesudėtingus judriuosius žaidimus salėje ir lauke, reikalaujančius pamėgdžiojimo,</p>	<p>Naudojant sportinį inventorių, skatinti vaikus žaisti judrius žaidimus, imituojančius vaikų žaidimus žiemą. Mėgdžioti įvairius žvėrelius ir paukštelius eiti, bėgti, ropoti, stengiantis pavaizduoti būdingus žvėrialiams ir paukšteliams judesius. Lavinti greitumą,</p>	<p>Aktyviai judėti imituojant skirtingus metų laikus, pratintis kontroliuoti elgesį ir jėgas, lavinti pusiausvyrą. Tobulinti vaikų judesius koordinaciją, judant sumažintame atramos plote. Atlikti paukšteliams ir žvėreliams būdingus judesius tam tikru</p>

	improvizacijos. Padėti vaikams atrasti ir tyrinėti, kaip juda kūnas. Skirtingo tempo, jėgos, krypties judėjimo naudojimas ir variavimas.	vikrumą, taiklumą. Kurti savo ir pamėgdžioti draugų judesius bei veiksmus. Lavinti greitą reakciją į garsinį ar žodinį signalą. Skatinti vaikus aktyviai ir įvairiai fizinei veiklai, kurti įvairius judesius.	tempu.
Meninė	Kurti grupinį paveikslą apie žiemos pramogas, štampuojant, aplikuojant, piešiant. Piešti, aplikuoti, klijuoti namelius. Prie priklijuotų stambių formų nupiešti smulkias detales. Piešti išreiškiant savo fantaziją įvairiomis temomis, panaudojant vandeninius dažus, kreidutes, flomasterius, atrandant įvairius. Tyrinėti tapymo būdus. Štampuoti ant popieriaus lapo įvairias formas plaštakomis, pėdutėmis, pirštukais ir pan.	Kurti žiemos paveikslą laisvai pasirenkant priemones. Žaisti muzikinius žaidimus, imituoti senio besmegenio laikyseną, šokti, trepsėti, ploti, eiti rateliu. Judesiu, mimika rodyti kurio nors gyvūnėlio ar paukščio išvaizdą, charakterį. Žaisti muzikinius žaidimus, skambant muzikai, imituoti „kelionę į mišką“. Improvizuoti, kurti ritminius motyvus vaikiškais muzikos instrumentais. Lipdyti, aplikuoti, štampuoti, spalvinti, piešti ir t.t. paukštelių ir žvėrelių vaizdus. Klausytis muzikinius kūrinėlius, imituoti paukštelių ir žvėrelių judesius, elgseną. Skatinti vaikų kūrybiškumą, išradingumą laisvai pasirenkant priemones darbelių gamybai. Ugdyti kirpimo žirkklėmis įgūdžius. Tyrinėti, kurias kūno dalis galima ritmingai judinti.	Domėtis gamtos spalvomis, įsitikinti, kad vyraujančios žiemos spalvos yra tylios, šaltos, skaidrios. Įvairiomis dailės technikomis kurti žiemos vaizdus, žiemos spalvų ratą. Ugdyti vaikų gebėjimus reikšti mintis, nuotaikas, jausmus, pasakoti patirtus įspūdžius, reikšti savo nuomonę piešiniuose. Aktyviai muzikuoti muzikos instrumentais. Mokyti naujas daineles. Spalvomis išreikšti savo nuotaiką. Atspėti, kokius žvėris vaizduoja skambanti muzika. Žaisti lietuvių liaudies žaidimus. Vaidinti, panaudojant pirštines lėles. Tyrinėti, kaip skamba vandens pripilti indai, stengtis išgauti kuo įvairesnius garsus.
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sausio 1d. Lietuvos vėliavos diena, Naujieji metai. ➤ Sausio 6-oji – Trys Karaliai. ➤ Sausio 13-oji - Laisvės gynėjų diena. 			

Vasaris

Siekiant išsaugoti lietuviškas tradicijas ir plečiant žinias apie tautai brangias šventes, vaikams perteikiamos džiugios ir gyvybingos emocijos – sužinoma apie Lietuvos praeitį, kalbama apie gimtąjį miestelį Kruopius. Siekiamybė ugdyti ir dorą, ir pilietišką žmogų. Koks lietuvis, kuris nepažįsta savo praeities?

Užgavėnės – tai pati nuotaikingiausia šventė.

Tikslas. Saugoti ir puoselėti tautinį, kultūrinį identitetą, stiprinti pasididžiavimo jausmą savo Tėvyne, Lietuva.

Uždaviniai.

- Supažindinti su lietuvių amatais, palyginant su dabartinėmis technologijomis.
- Suvokti žmonių darbų įvairovę.
- Ugdyti darbštumą, formuoti darbinius įgūdžius. Dirbti ir kurti grožį, džiuginant save ir kitus.
- Turtinti kalbą priežodžiais, patarlėmis, vaizdingais posakiais apie darbą.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
	„Mano gimtinė – Lietuva“	„Žiema, žiema bėk iš kiemo“	
	„Seni daiktai pasakoja apie praeitį“	„Žinai žodį, žinai kelią“	
	„Amatai, verslai, profesijos“	„Protingi ir išdykę skaičiai“	
	„Pasakų ir mįslių skrynelę atvėrus“		
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Puoselėti meilę artimiausiems šeimos nariams, namams, artimiausiai aplinkai. Mokyti išreikšti savo emocijas, jas suvaldyti, skatinti vaikų aktyvumą dalyvaujant šventėje, išmokstant tradicinių žaidimų ir papokštavimų.	Skirti ir saugoti savo ir kitų daiktus. Pastebėti prieš šventes pasipuošusį miestą, trispalvę, domėtis nekasdienišku. Triukšmingų linksmybių, soties dienas kontrastuoti su rimties ir susikaupimo, saiko dienomis. Savo mintis, jausmus, išgyvenimus išreikšti žodžiais, sąvokomis: vienas, nei vieno, mažai, daug, po lygiai. Prisiminti gražaus elgesio taisykles, skatinti tarpusavio bendravimą. Ugdyti mandagumą, paslaugumą. Mėginti	Žiūrėti Lietuvos žemėlapi (miestai, jūra, ežerai, upės) Prisiminti, kur buvę, ką matę, ką veikę, ką girdėjo. Susikaupti ir ramiai pasišnekėti, koks metas prasideda, kiek jis truks, kokia šventė baigsis, kaip elgiasi, gyvena per Gavėnią tėvai, seneliai, kaip derėtų elgtis vaikams. Susilaikyti nuo besaikio smaguriavimo, triukšmavimo, piktų žodžių, negerų poelgių, nusileisti būti nuoširdesniam. Praturtinti pamėgtus žaidimus savo

		kontroliuoti savo elgesį būnant tarp bendraamžių, svečiuose, prie stalo. Ugdyti pagarbą ir meilę savo namams, siejant juos su gimtuoju kraštu, Lietuvos valstybe. Suvokti save, kaip lietuvių tautos dalelę. Įsijungti į Užgavėnių karnavalo šurmulį. Išsiaiškinti Gavėnios laikotarpio prasmę.	gamybos žaislais, kuriuose reikėtų įrašyti skaitmenis.
Pažinimo	Supažindinti su Vasario 16-sios dienos reikšme, mokytis suvokti tautinius simbolius, krašto gamtos grožį. Supažindinti su lietuviškais papročiais ir tradicijomis, susijusiomis su Užgavėnėmis, metų laikų kaitą. Tyrinėti artimiausioje aplinkoje esančius daiktus, mėginti juos skaičiuoti, dėlioti, grupuoti.	Vartyti knygeles, mokytis eilėraščių, žaidimų. Pradėti suvokti, kad Tėvynė prasideda nuo gimtosios vietos. Išgyventi savaitės, kai žiema pasuka į pavasarį, išskirtinumą: gamtos reiškinų, žmonių elgesio staigius pokyčius, permainas, tradicijų laikymąsi. Žaisti su daiktais, juos tapatinant, lyginant, atimant, pridėdant, skaičiuojant, patirti, jog skaičiavimas tai būdas pažinti pasaulį. Formuoti vaizdinius apie kiekį, skaičių, dydį, svorį, tūrį. Susipažinti su Lietuvos simboliais, kai kuriais istorijos momentais. Tyrinėti Lietuvos žemėlapi, atrandant žinomus miestus. Skatinti aplinkos tyrinėjimą, pastebinti pokyčius, pranašaujančius pavasario atėjimą (dienos ilgėjimas, oro permainos ir pan.). Ugdyti skaičiavimo įgūdžius, skaičiuojant daiktus grupėse ir eilėje.	Prisiminti lietuvių liaudies tradicijas ir papročius, susijusius su Užgavėnėmis. Stebėti artėjančio pavasario požymius gamtoje. Tyrinėti, kuriose vietose sniegas lipnus, o kuriose sukietėjęs. Bandyti lipdyti, apžiūrėti darbus, žymėti kalendoriuje. Aiškintis, ką galima skaičiuoti ir suskaičiuoti, pasakyti daiktų skaičių, bandyti skaičiuoti atgal. Lyginti, grupuoti, sudėti, atimti daiktus, atlikti užduotis, spręsti galvosūkius.
Kalbos ir komunikavimo	Pavadinti tautinius simbolius, vėliavos spalvos, mokytis trumpų eilėraščių, stengtis aiškiai išsakyti žodžius. Pasimokyti prašymo, dvieilių, su Užgavėnėmis susijusių porinimų, žiemos vijimo posakių. Mokyti suvokti sąvokas daug ir mažai, pagal sugebėjimus, ugdyti skaičiavimo	Turtinti aktyvų ir pasyvų žodyną žodžiais: Lietuva, tėviškė, nepriklausomybė, Vasario 16-oji, gimtoji kalba, tautinė giesmė vėliava, upė, jūra, Nemunas, Vilnius sostinė, pilis, gimtasis miestelis Kruopiai ir kt. Žaidimų metu įtvirtinti garso „š“ tarimą. Šnekamojoje kalboje vartoti dydžių, erdvės sąvokas, liepiamosios nuosakos	Turtinti žodyną žodžiais: papročiai, tauta, himnas, herbas, gintarinis krantas, prezidentas ir pan. Kalbant apie gimtąjį kraštą, skatinti vaikus domėtis lietuvių liaudies papročiais, tautosaka. Turtinti žodyną žodžiais, vaizdingais posakiais, patarlėmis, priežodžiais, mįslėmis,

	įgūdžius.	priešdėlinius veiksmožodžius. Turtinti, aktyvinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: baubti, gaudyti, giedoti, dūkti, juoktis, kaukė, siausti ir pan. Aptarti Užgavėnių karnavalo personažus, kaukių spalvas, formas, dydžius. Dalijantis šventės išpūdžiais, spontaniškai pasakoti savo išpūdžius. Turtinti žodyną žodžiais ir junginiais: vienas, du trys ir t.t. , daugiau, mažiau, tiek pat ir pan. Iš visumos daiktų išrinkti vienos rūšies daiktus ir pan. Lyginti kur daugiau, kur mažiau. Turtinti žodyną žodžiais: kaukės, Kanapinis, Lašininis, Morė, palyginimais, tradiciniais sušukimais, šmaikštumą, humorą reiškiančiais garsažodžiais ir žodžiais.	susijusiomis su Užgavėnių papročiais. Skatinti vaikus savarankiškai kurti pasakojimus apie Užgavėnes. Kalbantis skatinti įvardžių aš, tu, jis, ji, mes, jie, jos vartojimą sudėtiniame sakinyje. Turtinti žodyną skaičių pavadinimais, žodžiais: po lygiai, daugiau, mažiau, kelintas, dešinėn, kairėn ir pan. Skaičiuojant, lyginant daiktus, jų grupes, skatinti kalbėti sudėtiniais sakiniais su jungtuku „o“. Ugdyti pastabumą ir dėmesingumą.
Sveikatos saugojimo ir stiprinimo	Kurti įvairius imitacinius judesius, padedančius pažinti, atrasti, pajusti. Tobulinti aktyvų judėjimą, skatinantį pagrindinius judesius. Kūno dalių panaudojimas kai kurių skaičių bei sąvokų mokymui ir įtvirtinimui.	Žaisti judrius žaidimus su taisyklėmis („Paukštelis be lizdelio“, „Pas lokį miške“ ir pan.), ugdyti vikrumą, ištvermę, kantrybę, dėmesio sukaukimą. Atliepiant džiugioms pavasario artėjimo nuotaikoms, organizuoti linksmas estafetes, draugiškas varžytuves, naudojantis Užgavėnių karnavalo personažų įvaizdžiais. Žaidžiant judrius žaidimus, skatinti skaičiavimo įgūdžius. Įtvirtinti sąvokas „vienas“, „daug“, pastebinti, kad bėga daug, o vejasi vienas. Organizuoti įvairias varžybas (virvės traukimas, pagalvių karas ir pan.).	Tenkinti poreikį laisvai judėti, siekti judesių įvairovės. Organizuoti estafetes naudojant įvairių sportinių inventorių, imituojant žiemos galynejimąsi su pavasariu. Mokyti įvairių rikiuotės pratimų. Skatinti įsiklausyti į komandą ar nurodymą ir juos atlikti. Lavinti dėmesingumą, susikaupimą.
Meninė	Piešti ir spalvinti atributiką, susijusią su lietuviška dvasia. Mokyti piešti kaukes, panaudojant kuo daugiau spalvų, kirpti žirkėmis atskiras detales. Kurti plokštumines kompozicijas iš	Įrengti namus su atsidarančiais langeliais, įvairiais stogais, kuriuose norėtų apgyvendinti savo šeimos narius, brūkšneliais, taškeliais ar vingeliais užrašyti jų vardus. Žaisti muzikinius didaktinius žaidimus. Laisvai pasirenkant	Skatinti vaikus kurti įvairiomis priemonėmis, skatinti domėjimąsi vaikų kūryba, jausti malonumą regėti meninius kūrinius. Atlikti muzikines užduotis: padainuoti dainą, pašokti šokį ir pan.

	įvairių geometrinių figūrų, jas aplikuoti, spalvinti ar pan.	meninės išraiškos priemonės, pavaizduoti savo namus ir juose gyvenančius artimuosius. Gaminti darbelius, vėlevėles, juosteles grupės papuošimui, kopijuojant ar patiems sugalvojant raštų motyvus. Žaisti lietuvių liaudies žaidimus, ratelius.	
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vasario 11d.- Pasaulinė ligonių diena ➤ Vasario 14 d.- Šv. Valentino diena. ➤ Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena. ➤ 21 d.- Tarptautinė gimtosios kalbos diena. ➤ Vasario 24 oji – vieversio diena. ➤ Užgavėnės. 			

Kovas

Kovas – gamtos pabudimo ir tyrinėjimų metas. Vaikams, kaip būsimiems visuomenės piliečiams, itin svarbu sugebėti stebėti aplinką, išvelgti aplinkosauginės problemas ir pagal galimybes jas spręsti. Svarbu skiepyti vaikams poreikį saugoti Žemę ir jos išteklius.

Tikslas. Plėtoti vaikų patirtį, atliekant įvairius stebėjimus, tyrinėjimus. Ugdyti gebėjimą matyti ir saugoti gamtos grožį.

Uždaviniai.

- Gėrėtis neužteršta aplinka, susipažinti su kenksmingomis medžiagomis buityje.
- Domėtis ir pažinti augalus, sugrįžtančius paukščius.
- Saugiai elgtis buityje ir lauke.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
	„Pavasareli paskubėk“	„Žemė myli mus kiekvieną“	
	„Gandrinės“	„Skamba vyturio daina“	
	„Ekologijos takučiu“	„Pasitinkam pavasario giesmininkus“	
	„Žemė žmonių planeta“	„Kaip padėti žemei?“	
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Ugdyti supratimą apie darbą, skatinti padėti draugams ir suaugusiems. Skatinti žaisti imitacinius žaidimus. Džiaugtis pirmaisiais pavasario požymiais, atkreipti dėmesį į dienos pailgėjimą, oro permainas ir pan. Skatinti išlieti savo emocijas. Nusiteikti džiaugtis gamtos grožiu, stebėti, tyrinėti aplinką, suvokti augalų įvairovę. Klausytis vaikų literatūros kūrinėlių, trumpų pasakėlių apie įvairius gamtos reiškinius.	Įsitikinti, kad darbas yra gyvenimo pagrindas: dorai atliktas darbas teikia džiaugsmą. Padėti vaikui suvokti, kad žmogus - gamtos dalis, suprasti žmogaus veiklos ir gamtos ryšį. Nusiteikti džiugiai dalyvauti Kaziuko mugės šurmulyje, suvokti darbą kaip veiksmą teikiantį naudą ir malonumą. Gėrėtis pavasarėjančia gamta, prisiminti pavasario darbus darže, sode, gėlyne. Stebėti darželio aplinkoje augančius medžius, krūmus, gėles. Stebėti sugrįžtančius paukščius - pavasario pranašus. Pažinti augalų įvairovę, turtinti žinias apie medžius, krūmus, gėles,	Auklėtojų pasakojimas apie Kaziuko mugę. Stebėti pirmuosius pavasario požymius, elementaria forma atskleisti vaikams gamtos reiškinių kitimo bei tarpusavio priklausomybės ryšius. Supažindinti su sėklų dygimu, formuoti elementarius darbinus įgūdžius. Įtvirtinti metų laikų kitimo nuoseklumą. Apibendrinti, kad augalai, gyvūnai ir žmonės maistą gauna iš žemės. Supažindinti su pirmaisiais pavasari parskrendančiais paukščiais, jų gyvenimo būdu bei nauda, skatinti rūpintis paukšteliais, globoti juos. Surengti paukščių karnavalą.

		<p>mokytis suprasti saulės šilumos, šviesos, vandens svarbą augalams, įvertinti žmogaus poveikio augalams pasekmes. Ugdyti suvokimą apie gimtojo krašto svarbą ne tik žmogaus, bet ir gyvūnų, paukščių gyvenime.</p>	
Pažinimo	<p>Supažindinti su kai kuriais lietuvių liaudies amatais ir meistrystės būdais. Supažindinti su metų laikų kaita, atkreipiant dėmesį į permainas gamtoje, žmonių aprangoje. Susipažinti su kai kuriais augalais, augančiais kieme, stebėti ir pažinti atskrendančius paukščius.</p>	<p>Nusiteikti kantriai triūsti ir stengtis pagaminti gražų, gerą, praktišką dirbinį, ugdyti praktinius gebėjimus. Pradėti suvokti vertybinį santykį su gamta, tirti Saulės ir Žemės sąveiką per pumpuro skleidimąsi, sėklos dygimą ar paukščio giesmę. Per pažintinę tiriamąją ir praktinę veiklą patirti ir pajusti, kad gamtos grožis augmenijos ir gyvūnijos rūšių gausumas, švarus oras ir vanduo yra ekologinė vertybė. Turtinti vaikų žinias apie liaudies amatus, senovinius darbo įrankius, liaudies meno sritis. Susipažinti su įvairių dirbinių pavyzdžiais, juos tyrinėjant, sužinant jų paskirtį, pagaminimo procedūrą. Tyrinėti besikeičiantį žemės paviršių, dirvožemį, oro pasikeitimus, stebėti paukščius, jų būstą, mitybos ypatumus. Atkreipti dėmesį į inkilų, lizdų dydį, formą, vietą. Mokytis pažinti Lietuvoje gyvenančių paukščių rūšis. Stebėti, tyrinėti, lyginti medžių, krūmų, gėlių, jų žiedų, lapų dydžius, formas, spalvas, atspalvius, kvapus. Stebėti parsikrendančius paukščius, kaip jie ruošiasi perėjimui, ieškoti būsto.</p>	<p>Sužinoti įvairių amatų ir meistrystės būdų. Įsidėmėti medžiagų, įrankių pavadinimus. Sisteminti bei apibendrinti vaikų žinias, įgytas stebint lapuočių medžių bei krūmų pumpurų skleidimąsi, išryškinti pumpurų atbudimo kambaryje sąlygas, palyginti jas su to paties laikotarpio sąlygomis lauke. Organizuoti tolimesnį augimo ir vystimosi stebėjimą. Siekti, kad vaikai suvoktų grėsmingos žmonių įtakos gamtai pavojų. Formuoti aplinkosauginius elgesio įgūdžius ir jų pritaikymą praktikoje. Gilinti žinias apie šiukšlių rūšiavimą. Mokytis pažinti paukščius iš jų giesmių, paukštelių balsų pamėgdžiojimų.</p>

<p>Kalbos ir komunikavimo</p>	<p>Turtinti žodyną žodžiais, susijusiais su darbu, įvairiomis medžiagomis, įrankiais ir pan. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: medis, gėlė, saulė šviečia, pieva, lapelis, lizdas, vėjas ir kt. Skatinti vaikus kalbėti, atsakant į klausimus. Pamėgdžioti paukščių balsus, vėjo šniokštimą. Mokyti aiškiai tarti žodžių junginius.</p>	<p>Įsiminti įvairių profesijų pavadinimus, aptariant žmonių darbus vartoti garsažodžius, skatinti taisyklingai tarti garsą „ž“. Turtinti vaikų aktyvų ir pasyvų žodyną žodžiais, nusakančiais artėjančio pavasario požymius. Pagal pedagogo pavyzdį jungti du vientisinius sakinius į vieną, vartojant jungtuką „ir“. Mokyti atpasakoti pedagogo pasiūlytą rišlų tekstą. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: ant, arti, augti, aukštai, dygti, augalų ir jų vaisių pavadinimais. Klausantis miško garsų, įrašų, skatinti vaikus juos pamėgdžioti. Skatinti vaikus pasakoti savo išpūdžius apie mišką, įtvirtinti savaitės temos žodžius, naudojant juos kalboje. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: čiulbėti, inkilas, klykti, kuodas, lizdas, parsiskristi, sugrįžti, parskrendančių paukščių pavadinimais, balsų pamėgdžiojimais ir kt. Apibūdinti pasirinktą paukštį, pagal pedagogo pasakojimo pavyzdį. Skatinti sudarinėti būdvardžius su priesagomis –inis, -inė, -ingas, -inga. Kalboje vartoti kuo daugiau antonimų, sinonimų. Ugdyti pasakojimo įgūdžius, sudarant apibūdinamąjį pasakojimą apie pavasarį. Pokalbio metu lavinti dialoginę kalbą, atsakant į klausimus: koks?, kokia?, kokie?, išplėstiniu sakiniu. Klausantis greitakalbių, mįslių, skatinti vaikus išmokti jas mintinai.</p>	<p>Turtinti vaikų aktyvų ir pasyvų žodyną žodžiais, susijusiais su liaudies amatais, dirbiniais, prekyba ir pan. Pokalbio metu kalbant sudarinėti tariamosios nuosakos veiksmažodžius, vartoti jungtuką „jeigu“. Skatinti pasakoti savo išpūdžius, patirtus Kaziuko mugėje, apie įsigytus pirkinius, kalboje vartoti tariamosios nuosakos veiksmažodžius.</p> <p>Turtinti vaikų aktyvų ir pasyvų žodyną žodžiais, nusakančiais artėjančio pavasario požymius. Skatinti sudaryti atkuriamąjį pasakojimą pagal pateiktus klausimus. Įtvirtinti sąvoką, miško gėrybės“, skatinti vartoti žodžius: kraitelė, pintinė, krepšelis, gėrybės, rūsys, statinė, raugti, džiovinti ir pan. Plėsti žodyną uogų, grybų pavadinimais. Turtinti žodyną žodžiais: sparnuočiai, giesmininkai, ligasanapis, kuoduoti, skardžiabalsė, juodaplunksnis, gūžta, kenkėjai, sanitarai ir pan. Kalbantis apie paukščius, jų gyvenimo būdą, skatinti kalbėti sudėtiniais sakiniais, vartojant visas kalbos dalis. Apibūdinamasis pasakojimas, lyginant du skirtingo dydžio paukščius, pagal pedagogo pateiktą planą.</p>
--------------------------------------	--	--	--

		Turtinti žodyną žodžiais: trumpakaklė, pakaklė, ilgakojis, raudonkojis, švilpauja, parskrendančių paukščių pavadinimais ir pan. Skatinti kalboje naudoti ištiktukus: brakšt, pokšt, pliaukšt, pykšt, plast, švilpt, purpt ir kt.	
Sveikatos saugojimo ir stiprinimo	Veiksmų, patyrimo, emocijų išraiška judesiu. Pedagogo mėgdžiojimas, judesių atlikimas pagal žodinę instrukciją. Pralindimo įgūdžių lavinimas ir formavimas naudojant įvairų sportinį inventorių. Judesių koordinacijos lavinimas. Leisti vaikams pajusti savo galias, padėti atsiskleisti jų gebėjimams. Ugdyti draugiškumą, dėmesingumą, kūrybiškumą.	Atlikti pratimus, lavinančius pusiausvyrą. Skatinti vaikų saviraišką, kūrybiškumą, sudarant sąlygas rinktis įvairias veiklas. Žaisti įvairius žaidimus, įsitikinant, kad galima judėti skirtingu tempu, išbandant savo kūno galimybes. Skatinti lenktyniauti, draugiškai varžytis. Įveikti įvairias kliūtis, imituojant kelionę „mišku“, ugdyti dėmesingumą, meilę gyvajai gamtai, skatinti vaikų saviraišką. Naudojant įvairų sportinį inventorių, organizuoti judrius žaidimus, imituojančius paukščių sugrįžimą, lizdo sukimą ir kt.	Lavinančių vaizduotę siužetų kūrimas, naudojant įvairias priemones, sporto inventorių. Skatinti bendrauti tarpusavyje judesiais, gestais, ritmiškai judėti nurodytame plote, stiprinti kūno raumenis fizinių pratimų pagalba. Skatinti įveikti įvairias kliūtis, užduotis pagal sutartą signalą. Lavinti vikrumą, drąsą, elgesio kontroliavimą. Skatinti vaikų aktyvumą, tinkamai panaudojant priemones.
Meninė	Mokytis kurti įvairius raštus popieriuje. Piešti vaškinėmis kreidutėmis. Puošti įvairius darbelius brūkšneliais, taškeliais, linijomis. Naudoti gamtinę medžiagą. Piešti medžiams lapelius, gėlytėms žiedlapius štampuojant teptuku.	Nusiteikti būti linksmas, smagus mokėti, ne tik padaryti dirbinį, bet jį pagirti, pašmaikštauti, palinksminti mugės dalyvius. Dainuoti dainas, groti įvairiais daiktais. Tegul Tėviškės gamta pažadina vaiką kūrybai, pasidalinę su kitais įgyta patirtimi, vizualine kalba - saviraiška daile. Žaisti žaidimus apie pavasarį, gėrėtis spalvų žaismu šokant su įvairiaspalvėmis skarelėmis. Klausyti piemenėlių dainų. Klausant muzikos reikšti savo jausmus, ugdyti vaikų saviraišką. Gaminti darbelius, verbas, piešti piešinius mainais su	Ugdyti kūrybiškumą, sudarant sąlygas patiems kurti, improvizuoti organizuojant veiklą. Ugdyti praktinius gebėjimus (pinti, rišti, austi, siūti, siuvinėti, daryti žaislus). Kurti lėlių teatro spektaklį. Kaziuko mugės šurmulyje išbandyti neįprastas pramogas (groti buityje esančiais daiktais ir pan.). Tapyti pirmuosius pavasario požymius gamtoje. Grožėtis savo ir kitų dailės kūryba, aiškinti savo sumanymą ir sprendimus, domėtis kitų idėjomis. Žaisti muzikinius žaidimus. Įvairiomis dailės technikomis piešti žemę, jos gyventojus, kelionių fantazijas, savo sukurtas istorijas. Inscenizuoti sakmę „Kaip

		<p>draugais. Organizuoti Kaziuko mugės šurmulį, aktyviai jame dalyvauti. Piešti, aplikuoti, štampuoti, lipdyti pavasario vaizdus, reiškinius, paukščių gyvenimo elementus. Piešti, spalvinti, štampuoti, aplikuoti, kirpti įvairių formų lapus (apvalius, pailgus, ovalius ir kt.). Ugdyti lankstymo, kirpimo įgūdžius gaminant įvairius paukštelių. Juos spalvinti, puošti naudojant kuo įvairesnę techniką, skatinant vaikų fantaziją.</p>	<p>atsirado žemė“. Jungiant taškelius, piešti paukščius. Skatinti vaikų kūrybiškumą kuriant paukščius iš pasirinktos gamtinės medžiagos, popieriaus, tekstilės.</p>
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 4d.- Šv. Kazimiero diena. Kaziuko mugė darželyje. ➤ Kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena. ➤ Kovo 20 –oji – Žemės diena. ➤ Kovo 22 d. Pasaulinė vandens diena ➤ Šventinė popietė „Velykėlės pas zuikius“. ➤ Kovo 27-oji – Teatro diena. 			

Balandis

Sveikos gyvensenos ugdytas labai aktualus. Analizuojant vaikų sergamumo duomenis matyti, kad didžiausią dalį sudaro kvėpavimo organų ligos, atsirado psichikos ir elgesio sutrikimų. Sveikatos statistikos duomenys rodo nuolat prastėjančią vaikų sveikatos būklę.

Tikslas. Siekti savo ir kitų saugumo, fizinio judėjimo, sveikos mitybos ir saugios gyvensenos įgūdžių svarbos supratimo.

Uždaviniai.

- Įgyti žinių apie kūno sandarą, suvokti savo fizinę būklę ir kūno poreikius, rūpintis savo higiena.
- Įgyti pasitikėjimą savimi ir savo jėgomis.
- Ugdyti lankstumą, vikrumą, valią, išsvermę, drąsą.
- Įgyti sveikos mitybos įgūdžių.
- Domėtis vandens svarba žmogaus gyvenime.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
„Mus kalbina knygos lapeliai“	„Noriu augti sveikas“		
„Mano dantukai“	„Švaros karalius – Muilas“		
„Vandenėlis šaltas – veidelis baltas“	„Saugau save ir kitus“		
„Sveiki dantukai“	„Sportas – sveikata“		
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Gėrėtis knygelių įvairove, atrandant jau žinomas pasakėles iliustracijose. Ugdyti pagarbą knygoms, skatinti jas saugoti. Skatinti vaikus laikytis asmens higienos taisyklių, ugdyti supratimą apie jų svarbą. Skatinti pajusti pasakėlių nuotaiką, įsijausti į veikėjų išgyvenimus.	Įsijausti į kūrinio nuotaiką, jausmus, klausantis deklamuojant ar pasakojant. Nusiteikti turtinti savo kalbą, ugdyti pagarbą gražiam lietuviškam žodžiui. Skatinti vaiką rūpintis savo sveikata, prisitaikyti prie aplinkos, pajuntant savo kūno galimybes, vertę. Siekti suvokti knygos, kaip informacijos šaltinio vertę. Įsiklausyti į skaitomus kūrinius, stengtis išreikšti kūrinio nuotaiką, suvokti skaitomo teksto turinį. Prisiminti asmens higienos taisykles, skatinti norą augti	Atsinešti įvairių knygų: enciklopedijų, iliustruotų žodynų, kalendorių, senovinių ir šiuolaikinių knygų, žurnalų. Įrengti skaityklą ar biblioteką. Skatinti domėtis knygomis. Ugdyti teigiamą požiūrį į vaidybą. Suvokti, kad kūnas vystosi ir keičiasi: gimsta, auga, sensta, miršta. Suvokti, kas bendra ir skirtinga tarp kūdikio, vaiko ir suaugusio. Supažindinti su veikėjų charakteringomis savybėmis. „Žaisti pasaką“ (paruošti vietą, priemones).

		sveikam, stipriam, gražiam. Ugdyti sveikos gyvensenos įgūdžius. Siekti, kad vaikai pajustų pasakų reikšmingumą ir svarbą vaikų gyvenime, kad pasakos atspindi žmonių gyvenimą, yra pamokančios.	
Pažinimo	Ugdyti skaičiavimo įgūdžius, skaičiuojant pasakų veikėjus, knygeles. Rūšiuoti knygas pagal nurodytus požymius. Žaidžiant žaidimus, draugiškai bendrauti tarpusavyje. Mokyti savitvarkos, skatinti padėti tvarkant grupę ir kt. Supažindinti su įvairių pasakų personažais. Intuityviai suprasti skaitomos pasakos ir iliustracijos ryšį.	Pabūti rašytoju paprašius, kad suaugusieji parašytų sugalvotus žodžius. Stengtis kalbėti taisyklingai, raiškiai. Per įvairią veiklą pajusti fizinę, dvasinę, psichinę ir socialinę gerovę, įgyti patirimą ir pagrindines žinias apie sveiką gyvenseną. Leisti vaikui pajusti, kad gera jo sveikata ir savijauta yra sėkmingo jo ugdymo(si) sąlyga. Tyrinėti grupėje turimas knygeles, aptarti jų panašumus ir skirtumus, rūšiuoti pagal įvairius požymius. Atrasti simbolius- raides, skaičius, mėginti atpažinti jau žinomas raides, jungti jas, mėginant skaityti. Pažinti ir įvardinti kūno dalis. Tyrinėti kūną judesyje, ramybės būsenoje, aiškintis, kaip mūsų kūnas keičiasi augant. Sužinoti kas saugo ir stiprina žmonių sveikatą, o kas jai kenkia. Išsiaiškinti žmogaus gyvenimo ciklą (kad žmonės gimsta, auga, sensta, miršta).	Skatinti tyrinėti, pažinti knygų turinį. Žiūrėti iliustracijas, suprasti simbolius. Lyginti save dabar su savimi praeityje, ateityje (pagal foto nuotraukas, išmatavimus). Lyginti save su kitais šeimos nariais. Atkreipti dėmesį į berniukų ir mergaičių kūno kai kuriuos skirtumus: plaukų ilgį, raumenų jėgą ir kt. Pajusti širdies plakimą, užčiuopti pulsą ilsintis ir pabėgiojus. Pajusti pasakų kalbos grožį, intonacijų įvairovę. Bandyti išreikšti šypsena, mimika, gestu.
Kalbos ir komunikavimo	Mokyti vaikus trumpomis frazėmis apibūdinti paveikslėlius. Mokyti vaikus rūšiuoti knygas pagal dydį, jas aptariant. Bendrauti žaidžiant. Turtinti žodyną žodžiais: šukos,	Turtinti aktyvųjų ir pasyvųjų žodyną žodžiais ir jų junginiais, susijusiais su knyga. Lyginti turimas knygas pagal dydį, žanrą, kalboje vartoti sakinius su jungtukais „ir“, „o“. Klausytis skaitomą	Turtinti žodyną žodžiais ir posakiais: spausdintas žodis, sakytinė, rašytinė kalba, spaustuvė, knygos viršelis, puslapiai, vadovėliai, kalendorius ir pan. Aktyvinti vaikų norą domėtis knygomis, mėginti skaityti. Apibūdinamasis pasakojimas pagal planą.

	<p>veidrodis, muilas, rankšluostis, įtvirtinti mandagumo įgūdžius (ačiū, prašau, atsiprašau, sudie ir t.t.). Mokyti, padedant auklėtojai, sekti trumpas pasakėles, pamėgdžioti gyvūnus įvairiais garsais, judesiais.</p>	<p>tekstą, atsakyti į klausimus. Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: apsiauti, apsivilkti, batai, batukai, drabužiai, kelnės, kepurė, oras, lyti, lietus, paltas, rankšluostis, dantų šepetukas ir kt. Pokalbio metu įtvirtinti drabužių pavadinimus. Lavinti dialoginę kalbą, skatinti vaikus prašyti, vartojant mandagumo žodelius, taisyklingai įvardinti savo atliekamus veiksmus. Išklaudyti pasirinktą pasaką ir ją inscenizuoti. Siekti, kad vaikai emociškai suvoktų grožinio kūrinio turinį, kalbos ritmą, vaizdingumą. Pratinti atpasakoti trumpus kūrinėlius, atskiras teksto frazes. Susipažinti su pasakų įvairove: stebuklinės, gyvulinės, pasakos be galo ir kt.</p>	<p>Skatinti atsakinėti rišliai, išplėstiniais sakiniais. Turtinti žodyną įvairių metų laikų drabužių pavadinimais, kūno priežiūros priemonių pavadinimais. Pokalbio metu skatinti atsakinėti į klausimus sudėtiniais prijungiamaisiais sakiniais su atliepiamaisiais žodžiais: tada, kai, todėl, dėl to. Savarankiškai sekti pasaką, naudojantis iliustracijomis.</p>
<p>Sveikatos saugojimo ir stiprinimo</p>	<p>Atlikti daugiau pratimų, sąlygojančių kūno padėties kaitą erdvėje. Dėmesį lavinantys pratimai. Pagrindinių judesių įgūdžių formavimas. Įvairių žaidybinio pobūdžio užduočių atlikimas. Mokyti einant įveikti nesudėtingus kliūtis, išlaikyti pusiausvyrą. Kamuolio ridenimo, pralindimo įgūdžių įtvirtinimas. Siužeto pagalba pakartoti jau mokamus judėjimo būdus, įgūdžius. Užduotis atlikti išraiškingai, gerai nusiteikus. Skatinti aktyvų vaikų judėjimą.</p>	<p>Naudojant mėgstamų pasakų siužetus, atlikti imitacinius pratimus, skatinančius vaikų kūrybiškumą, saviraišką. Atlikti įvairius pratimus ant gimnastikos suolo, nesudėtingus pratimus rankomis ir kojomis. Prisiminti saugaus elgesio salėje, judrių žaidimų metu taisykles. Skatinti vaikų saviraišką, naudoti muzikinius įrašus, pasakų siužetus, atliekant imitacinius pratimus. Atlikti fizinius pratimus su pasirinktais žaislais. Mokyti įvairiai judėti ir atsipalaiduoti. Kvėpavimo pratimai. Veikloje naudoti įvairias kliūtis, ieškoti kuo įdomesnių jų</p>	<p>Išradingai panaudoti salėje turimas priemones, skatinti laisvą vaikų judėjimą, viso raumenyno stiprinimą. Imituoti įvairias sporto šakas. Tobulinti judėjimo įgūdžius. Ugdyti gebėjimą tinkamai įvertinti ir panaudoti kūno jėgą. Sportinė pramoga lauke. Įtraukti visus vaikus į pasakos kūrimą. Suteikti džiaugsmo, skatinant kūrybiškumą. Mokyti išraiškingų kūno judesių.</p>

Meninė	Spalvinti pasakų veikėjus panaudojant kuo įvairesnę techniką ir skatinti naudoti platesnę spalvų paletę. Mokyti spalvinti piešinėlius. Įvairias geometrines ir netaisyklingas formas jungti į visumą, išmėginant įvairias menines priemones.	įveikimo būdų. Pasijutus tikrais dailininkais, surengti savo dailės darbų parodą. Siekti, kad vaikas būtų kūrybingas, išradingas, savitas. Pavadinti sukurtą pasakos veikėją, vaidinti, pabūti juo išgyvenant kūrybinį pasitenkinimą. Kurti savo autorinę knygelę mėgstamų pasakų ar patirtų įspūdžių motyvais. Naudojant įvairias priemones, gaminti dekoracijas, pasakų veikėjų kaukes. Inscenizuoti pasirinktą pasaką.	Siekti kūrybinės vaikų raiškos, kuriant knygeles. Iliustruoti pėdų, plaštakų atspaudais. Surošyti pasakos veikėjų dailės darbelių parodą. Kurti kolektyvinius darbelius, bendrauti ir bendradarbiauti su kitais vaikais.
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Balandžio 1 d.- Juokų diena. Popietė „Tiesos ir Melo draugystė“. ➤ Balandžio 2-oji – Tarptautinė vaikiškos knygos diena. ➤ Akcija „Darom“. ➤ Balandžio 6 –oji – Saugaus eismo diena. ➤ Balandžio 7 d.- Pasaulinė sveikatos diena. 			

Gegužė

Šeima – tai brangiausia, tai saugumo ir laimės vieta. Vaikui labai svarbu, kad jį augintų abu tėvai - mama ir tėtis. Labai svarbu išugdyti pagarbą, dėkingumą mamai, tėčiui, seneliams ir kitiems šeimos nariams.

Vasara – atostogų metas. Vaikams labai aktualu žinoti apie visus pavojus, tykojančius miške, prie vandens, gatvėje ir kt.

Tikslas. Plėsti supratimą apie šeimą, jos vertybes. Supažindinti su išvykų ir kt. pramogų praleidimo gamtoje, prie vandens ypatumais.

Uždaviniai.

- Suvokti dėkingumo ir pagarbos šeimai prasmę. Domėtis ir rūpintis šeima ir papročiais.
- Domėtis vasaros gamta. Susipažinti su kaimo kraštovaizdžiu, žmonių gyvenimu ir darbu.

<i>Siūlomos temos nuo 1,5 metų iki 6 metų</i>			
„Šviesk ir šildyk savo meile“	„Žaliojoje pievelėje“	„Gegužės žiedai“	„Aš labai myliu savo mamą...“
„Svajonių kelionė“	„Kelionė oro balionu“	„Jeigu aš turėčiau burtų lazdelę“	„Gėlės mūsų gyvenime“
<i>Gairės temų įgyvendinimui pagal kompetencijas</i>			
Kompetencija	Iki 3 metų	3-5 metų	5-6 metų
Socialinė	Mokytis išreikšti savo jausmus. Parodyti mamai savo meilę ir pagarbą, padėkoti, atsiprašyti, prisiglausti. Puoselėti meilę gamtai, mokyti rūpintis ja, saugoti ir tausoti. Ugdyti susigyvenimo su tėviškės gamta jausmą, puoselėti meilę gyvybei. Ugdyti meilę ir pagarbą tėčiui, seneliui, mokyti išreikšti savo jausmus šeimos nariams.	Padėti mamytei jos darbuose, suprasti kam skirta Motinos diena, įsidėmėti kada ji švenčiama. Pajusti pavasarį sodų, gėlynų, pievų, pamiškių sužydėjimą, jų gausumą, spalvingumą, gyvybingumą. Ugdyti poreikį domėtis gamta ir pajusti, kad visi, kas gimsta gamtoje turi teisę gyventi. Padėti vaikams suvokti, kad per tėvus ateiname į pasaulį, kad vaiko pareiga įsiklausyti į tėvų prašymus, pamokymus, pabarimus. Pradžiuginti mamytę pačių pagaminta dovanėle, eilėraštku. Skatinti vaikus globoti augalus, nelaužyti šakų,	Suprasti, kam skirta Motinos diena. Įsidėmėti, kada švenčiama. Pasiklausyti pasakų apie mamas. Supažindinti vaikus su pirmaisiais pavasarį žydinčiais augalais. Mokyti gėrėtis pavasario žiedų teikiamu grožiu, saugoti ir globoti juos. Atidžiai apžiūrėti nedidelį plotelį. Stebėti, kokių ir kiek žolynėlių žaliuoja, ar neżydi koks žiedelis, ar nėra kurmio būsto, ar neropoja skruzdėlytė, vabalėlis. Mokyti bendrauti su tėveliais. Prisiminti jų vaikystę, žaidimus, dainas. Pažaisti kartu su tėveliais.

		domėtis jų priežiūra. Ugdyti meilę gamtai, skatinti domėjimąsi augalų ir gyvūnų įvairove, nusiteikiant juos globoti. Ugdyti meilę ir pagarbą tėčiui, didžiutis savo tėčiu, jo sugebėjimais, vyriškumu, tvirtumu. Suprasti, kad ne visi vaikai turi tėčius.	
Pažinimo	Susipažinti su mamų darbu dažniausiai dirbamais darbais namuose, kaip mamytė rūpinasi savo vaikučiais ir kitais šeimos nariais. Supažindinti su sode augančiais medžiais, jų lapais, žiedais, vaisiais. Aptarti, kas yra sodo draugai, o kas – kenkėjai. Supažindinti su gamtos reiškiniais, augalų ir gyvūnų gyvybės ratu. Tyrinėti pievos žolynus, atrandant joje gyvenančius gyvūnus. Supažindinti su tėvelių dažniausiai atliekamais darbais namuose, kaip jie rūpinasi savo vaikeliais ir kitais šeimos nariais.	Atkreipti dėmesį į mamų darbus, profesijas, pasvarstyti, kada mamos jaučiasi laimingos ir kada nusiminusios, atkreipti dėmesį į įvairaus amžiaus moterų veidus, pastebėti ir pajauti nuotaiką, apibūdinti veido išraišką. Parodyti meilę ir pagarbą savo mamytei geru žodžiu, švelnumu, paslauga. Pasimokyti švelnių, šiltų kreipimosi į mamytę žodžių, eilėraščių. Tyrinėti aiškintis kas žydi, kokiomis spalvomis, kokiais kvapais džiugina mus. Išžiūrėti į žiedų įvairovę dydžiu, spalvomis, suskaičiuoti žiedlapius, jų eilę. Daryti išvadas, kad vabzdžiai gyvena: dirvoje, ant augalų, skruzdėlynuose, vandenyje, po medžio žieve ir t.t. Atpažinti ir pavadinti augalus, žolynus, vabzdžius. Aptarti jų elgseną. Stebėti pievoje skraidančius drugelius, pastebėti jų sparnų spalvų įvairovę. Prisiminti tėvelių darbus namuose, jų profesijas, atkreipti dėmesį į tai, kad vyrai dirba sunkius vyriškus darbus.	Domėtis mamų profesijomis, pareigomis. Padėti mamai darbuose. Pradžiuginti savo rankomis pagamintą dovanėlę. Pamerkti grupėje žiedų. Stebėti, kaip laikosi, kada nukrenta žiedlapiai ar skleidžiasi nauji žiedai. Sužinoti, kiek gyvybės knibžda pievoje. Mokytis pavadinti. Domėtis kuo minta, kur gyvena. Susipažinti su šiltųjų kraštų vabzdžių įvairove. Palyginti vabzdžius atrandant jų panašumus ir skirtumus. „Šeimos medis“ (vardai, pavardės, gimimo data). Domėtis profesijomis, pareigomis. Prisiminti svarbius faktus.
Kalbos ir komunikavimo	Mokytis tarti mažybinius, malonius žodelius, jais kreiptis į artimus	Turtinti žodyną žodžiais ir jų junginiais: dainuoti, darbas, gera, gerbti, globoti,	Turtinti žodyną žodžiais: mamytė, mamulytė, močiutė, mamutė, vaizdingais posakiais: darbščios

	<p>žmones, draugus. Išmokti trumpų eilėraščių apie mamytę. Turtinti žodyną žodžiais žydi, kvepia, šlama, duzgia, čiulba ir pan. Mokyti pavadinti medžius. Atlikti kvėpavimo pratimus pučiant pienės pūkus, muilo burbulus. Pamėgdžioti vabalų dūzgimą. Mokyti pavadinti gėles, vabzdžius. Turtinti žodyną žodžiais: vinis, plaktukas, kalti, varžtas, gražtas ir pan. Imituoti judesiais įvairius darbus, juos pavadinant žodžiais.</p>	<p>juoktis, laimingas, Motinos diena, dėmesys, paslaugus, patenkinta, maloni, mylėti mamaitė, mamytė, ir kt. Kalbant apie mamytę skatinti vartoti kuo daugiau mažybinių, malonių žodžių. Klausyti ir išmokti eilėraščių, dainelių apie mamą. Skatinti rišlų pasakojimą. Turtinti aktyvų ir pasyvų žodyną žodžiais ir žodžių junginiais: medis, krūmas, tulpė, narcizas, alyvos žiedai, gėlės, kvepia, lapai, žiedlapiai, laistyti ir pan. Skatinti įvairinti žodžiais pastebėtą gamtos grožį. Kalboje vartoti sąvokas, apibūdinančias spalvą, atspalvius, dydžius, formą, erdvę, laiką. Skatinti vaikus atsakyti į priežasties klausimus, įtvirtinti garsų „e“, „ė“ tarimą žodžiuose. Turtinti žodyną šeimos narių pavadinimais, būdvardžiais, apibūdinančiais žmogaus išorės ir charakterio bruožus. Pokalbio apie šeimos narius metu, skatinti taisyklingai juos pavadinti. Atsakinėjant į klausimus: kas tai?, ką veikia?, naudoti žodžių junginius ir trumpas frazes. Skatinti vaikus kurti apibūdinamąjį pasakojimą pagal planą apie žydinčias gėles. Turtinti žodyną žodžiais susijusiais su tėčiu, jo profesija, maloniais vaizdingais posakiais, palyginimais.</p>	<p>rankos, geraširdė, mylimiausia, niekada nepavargstanti ir kt. Skatinti gerais žodžiais, paslauga, švelnumu išreikšti pagarbą ir meilę mamytei. Mokyti kurti individualius pasakojimus apie savo mamą (padedant klausimais). Skatinti kalboje vartoti kuo daugiau žodžių reiškiančių jausmus. Turtinti žodyną įvairių pavasarį žydinčių gėlių pavadinimais, žodžiais: ilgastiebė, plačialapė, geltonžiedė, mėlynakė, puošnioji, kvapnioji, nuostabūs ir pan. Dalytis gamtos pažinimo džiaugsmu. Kalbėtis apie profesijas, susijusias su augalų priežiūra. Skatinti kūrybinius pasakojimus. Žodyno turtinimas žodžiais apie tėtį, senelį, su jais susijusiomis situacijomis. Skatinti vaikuose norą pasakoti apie savo tėtį, senelį. Lavinti monologinę kalbą. Mokyti eilėraščių apie tėtį, išmokstant taisyklingai tarti turinio žodžius.</p>
<p>Sveikatos saugojimo ir stiprinimo</p>	<p>Padėti formuoti teigiamas bendravimo ir bendradarbiavimo emocijas. Fizinių pratimų pagalba gilinti žinias apie pavasarį, atlikti</p>	<p>Judrūs žaidimai su kamuoliu (mėtyti, gaudyti, ridenti ir pan). Atsisėdus, atsiklupus judėti pirmyn ir atgal. Atlikti fizinius pratimus, naudojant įvairias</p>	<p>Žaidimais ugdyti teigiamas emocijas. Savo judesiais reikšti dėmesį, švelnumą, atidumą. Žaismingai, aktyviai judėti, gilinant žinias apie pavasarį. Lavinti šoklumą, stiprinti kojų raumenis. Žaisti judrius</p>

	<p>pedagogo rodomus judesius. Lavinti šoklumą. Mokyti judėti vienas paskui kitą, atliekant nesudėtingas užduotis. Sudominti siužetu ir jo veikėjais. Šliaužimo elementų mokymas. Mokyti kai kurių pagrindinių žaidimo taisyklių. Ugdyti gebėjimą tinkamai vartoti jėgą.</p>	<p>priemonės. Skatinti vaikus džiaugsmingai judėti, imituojant žaidimus pievelėje, gėlių skinimą ir pan. Skatinti vaikus draugiškai lenktyniauti, surengti vabalų varžytuves, naudojant įvairių sportinių inventorių. Fiziniai pratimai panaudojant „plytas milžines“, pratimai imituojantys tėvelių dirbamus darbus. Skatinti vaikus judėti, siekti judesių laisvumo, tempo, ritmo pajautimo. Mokyti orientuotis erdvėje. Imitaciniais judesiais vaizduoti pievos gyventojus, joje verdantį gyvenimą. Atliekant užduotis reguoti į spalvinius signalus. Skatinti draugišką lenktyniavimą, norą būti greičiausiu, stipriausiu ir pan. (tokiu, kaip tėtis). Organizuoti linksmas estafetes, naudojant sportinį inventorių.</p>	<p>žaidimus lauke. Laisvais judesiais, atliekant fizinius pratimus vaizduoti pievos gyventojus. Skatinti vaikų norą išreikšti save judesiu. Lavinti fizines galias žaidžiant judrius žaidimus lauke. Atliekant fizinius pratimus, lavinti kūno raumenis. Kūrybiškai panaudojant sportinį inventorių, organizuoti estafetes, draugiškas lenktynes salėje ir lauke.</p>
Meninė	<p>Mėginti aplikuoti, tapyti mamos portretą (akis, plaukus, nosį ir t.t.) Kurti spalvingą žydinčio sodo, pievos, gėlyno paveikslą tapant guašu, aplikuojant plėšytine aplikacija, panaudojant štapavimo elementus. Kurti simetriškus ir asimetriškus vaizdus, panaudojant guašą, akvarelę. Mėginti piešti tėčio, senelio portretą, panaudojant įvairių jau žinomą piešimo techniką.</p>	<p>Pradžiuginti mamą savo rankomis pagamintą dovanėlę, išmoktu eilėraštku. Gamtoje pastebėtą nuotaiką ir spalvinį augalų žaismą, atkurti popieriuje. Didžiulis žmogaus meninėmis galimybėmis, kurti pasirinkto gyvūnėlio atvaizdą. Piešti piešinėlius, komponuoti puokštes, kurti padėkos žodžius ir skirti gražiausius žodžius savo tėčiui. Įvairiomis meninėmis priemonėmis reikšti savo jausmus, gaminti darbelius mamų sveikinimui. Leisti vaikams laisvai pasirinkti piešimo techniką, kurti žydinčio sodo motyvus popieriuje. Laisvai pasirenkant priemones konstruoti</p>	<p>Tapyti mamos portretą, gaminti mamytėms dovanėles, išreikšti savo emocijas įvairiomis meninėmis priemonėmis. Skatinti išgyventi kūrybos džiaugsmą. Kurti spalvingą žydinčio sodo, pievos, gėlyno paveikslą. Mokyti suvokti piešimo perspektyvą, piešiamų daiktų dydžius. Piešti linijas, apskritimus, kryputes, kitokias figūras, iš jų komponuoti pievos gyventojus. Tapyti tėčio portretą, gaminti tėveliams dovanėles, išreikšti savo emocijas įvairiomis meninėmis priemonėmis.</p>

		vabzdžius iš įvairių grupėje esančių medžiagų, skatinant vaikų fantaziją ir kūrybiškumą.	
Atmintinos dienos. Popietės. Renginiai. Parodos. Akcijos. Išvykos.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pirmasis gegužės sekmadienis – Motinos diena. ➤ Gegužės 15 d.- Tarptautinė šeimos diena. ➤ Pirmasis birželio sekmadienis – Tėvo diena. ➤ Atsisveikinimo su darželiu šventė. ➤ Birželio 1-oji – Tarptautinė vaikų gynimo diena. 			

6. UGDYMO SI PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Ikimokyklinio ugdymo vaikų pasiekimai vertinami vadovaujantis „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“. Vaikų pasiekimai vertinami pagal žingsnius. Pasiekimų žingsniai rodo vaiko ugdymosi nuoseklumą ir tęstinumą – žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų raidą. Vadovaudamasis pasiekimų žingsniais, ikimokyklinio ugdymo pedagogas gali įvertinti, kurį žingsnį jau pasiekė vaikas, ir planuoti veiklą, skirtą kitam žingsniui pasiekti.

Ugdymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo paskirtis:

- ☉ padėti vaikui pažinti save, suprasti savo gerąsias ir blogąsias ypatybes, įsivertinti, bręsti kaip asmenybei;

- ☉ kaupti informaciją apie vaiko patirtį, pasiekimus, pažangą, kuri padėtų pedagogui išvelgti vaiko vystymosi galimybes, nustatyti problemas, diferencijuoti ir individualizuoti ugdymą;

- ☉ įsivertinti pedagogui savo darbo kokybę, koreguoti ugdymo turinį ir metodus, nustatyti pedagogo ir įstaigos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus dėl tolesnės veiklos.

Vaiko ugdymo(si) pasiekimų pagrindiniai vertintojai: pedagogai, tėvai, specialistai.

Pirminis vaiko pažinimas prasideda nuo pokalbių su tėvais apie vaiką. Vaikai vertinami du kartus per metus: rugsėjo - spalio mėnesiais ir balandžio - gegužės mėnesiais.

- ☉ ***Vaikų ugdymo pasiekimai vertinami taikant šiuos metodus:*** stebėjimą, pokalbius, tyrimus, darbų analizę (piešinių, darbelių).

- ☉ ***Pasiekimų fiksavimo ir pateikimo formos:*** kiekvienam vaikui kaupiamas jo pasiekimų aplankas.

- ☉ Vaiko aplanke gali būti: vaikų darbeliai, diplomai, nuotraukos, vaiko mintys, interviu su vaiku, specialistų komentarai „Ugdytinio stebėjimo protokolas“ (2 priedas), tėvų pastebėjimai „Vaiko pasiekimų vertinimo anketa tėvams“ (3 priedas), ugdymosi pasiekimų diagramos, individualios programos. Vaiko esamo kompetencijos lygio vertinimo medžiaga yra konfidenciali, ji laikoma grupėje. Apie vaiko pasiekimus turi būti informuoti tėvai, (globėjai). Apibendrinti vertinimo rezultatai turi būti aptariami metodinės grupės ar įstaigos pedagogų tarybos posėdžiuose.

- ☉ Surinkti duomenys apie vaikų ugdymosi pasiekimus analizuojami pasitelkiant diagramas. Diagramos padeda išryškinti ugdymosi pasiekimų sritis, kurioms reikia skirti daugiau dėmesio, jose atsispindi vaikų individualūs pasiekimai. Šie duomenys panaudojami kryptingai planuojant ir organizuojant vaikų ugdymą.

Vaiko pasiekimų jungimas į kompetencijas:***SOCIALINĖ KOMPETENCIJA***

- Santykiai su suaugusiais
- Santykiai su bendraamžiais
- Savivoka ir savigarba
- Emocijų suvokimas ir raiška
- Savireguliacija ir savikontrolė
- Problemų sprendimas

SVEIKATOS SAUGOJIMO KOMPETENCIJA

- Kasdieninio gyvenimo įgūdžiai
- Fizinis aktyvumas

KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA

- Sakytinė kalba
- Rašytinė kalba

PAŽINIMO KOMPETENCIJA

- Aplinkos pažinimas
- Skaičiavimas ir matavimas
- Tyrinėjimas
- Mokėjimas mokytis
- Iniciatyvumas ir atkaklumas

MENINĖ KOMPETENCIJA

- Meninė raiška
- Estetinis suvokimas
- Kūrybiškumas

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. V., 2002.
 2. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. LR švietimo ir mokslo ministerija. Švietimo aprūpinimo centras. 2014 m.
 3. Jungtinių tautų vaikų teisių konvencija. V., 1995.
 4. Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas. Nr. 63–2853 (2003 – 06 – 28), Nr. 38-1804 (2011-05-26)
 5. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. V., 2006.
 6. Metodinis leidinys priešmokyklinio ugdymo pedagogams. Ugdymo plėtotės centras. 2011
 7. Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija. V., 2003 .
 8. Bakūnaitė J. Humanistinio vaikų ugdymo programa.. V., 1998.
 9. Becker-Textor Ingeborg. Kūrybiškumas vaikų darželyje.-V.: Presvika,2001.
 10. Gage N.L., Berliner D. C.. Pedagoginė psichologija. V., 1994.
 11. Juodaitytė A.. Socializacija ir ugdymas vaikystėje. V., 2003.
 12. Katinienė A. Vaiko muzikinės kultūros ugdymas darželyje. V., 1998.
 13. Katinienė A. Muzikinio auklėjimo ir lavinimo vaikų darželyje metodika. V., 1983.
 14. Katinienė A. Muzika vaikų darželyje. V., 2001.
 15. Kučinskienė, O. „Augu ir dainuoju“. V., 2000.
 16. Monkevičienė, O. Ankstyvojo ugdymo vadovas. V., 2001.
 17. Monkevičienė O, Bieliauskienė I. Įveikiame kartu. Vaikų žalingų įpročių prevencija.V., 2006.
 18. Monkevičienė O. Knyga auklėtojai. II dalis. V., 1995.
 19. Poškuvienė. Sveikatos ugdymo įvadas. V., 2004.
 20. Staerfeldt E. Mathiassen Ch.R. Pedagogika ir demokratija. V., 1999.
 21. Steišūnienė I. Vaikai žaidžia – dainos skamba. V., 1998.
 22. Vasiliauskas R.. Ugdymas ir vertybės. V., 2005.
 23. Žukauskienė R. Raidos psichologija.. V., 1996.
-

PRIEDAI

UGDOMOSIOS VEIKLOS SAVAITĖS PLANAS

Laikotarpis:	Nuo 201__ metų _____ mėn. ____ d. iki _____ mėn. ____ d.		
Ugdomosios veiklos pavadinimas (tema, projekto, tyrinėjamosios problemos, kūrybinės raiškos savaitės ar kt. pavadinimas)			
Tikslas:			
Uždaviniai:			
Individuali veikla			
Kompetencijos	Ugdymo(si) pasiekimų sritys	Vaikų veikla	Laukiamas rezultatas pasiekus uždavinį
Veikla grupelėmis			
Kompetencijos	Ugdymo(si) pasiekimų sritys	Vaikų veikla	Laukiamas rezultatas pasiekus uždavinį

<i>Veikla visai grupei</i>			
<i>Vaikų veikla</i>		<i>Laukiamas rezultatas pasiekus uždavinį</i>	
<i>Sąveika su šeima</i>			
<i>Savaitės apmąstymai, refleksija</i>			

UGDYTINIO STEBĖJIMO PROTOKOLAS

Vaiko vardas, pavardė, amžius _____

Data (ruduo) _____ (pavasaris) _____

	Ugdymo sritis	Kokie ženklai rodo? Vaiko veiklos, kalbos, elgsenos pavyzdžiai.	Žingsniai	
			R	P
SOCIALINĖ KOMPETENCIJA	Savivoka ir savigarba			
	Emocijų suvokimas ir raiška			
	Savireguliacija ir savikontrolė			
	Santykiai su suaugusiaisiais			
	Santykiai su bendraamžiais			
	Mokėjimas mokytis			
	Iniciatyvumas ir atkaklumas			
	Problemų sprendimas			
MENINĖ KOMPETENCIJA	Kūrybiškumas			
	Meninė raiška			

	Estetinis suvokimas			
PAŽINIMO KOMPETENCIJA	Tyrinėjimas			
	Aplinkos pažinimas			
	Skaičiavimas ir matavimas			
KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA	Sakytinė kalba			
	Rašytinė kalba			
SVEIKATOS KOMPETENCIJA	Fizinis aktyvumas			
	Kasdienio gyvenimo įgūdžiai			

Stebėjimą atliko pedagogas: _____
(vardas, pavardė)

Vaiko pasiekimų vertinimo anketa tėvams

Vaiko vardas, pavardė, amžius _____

Tėvų vardas, pavardė, parašas: _____

Data (ruduo) _____ (pavasaris) _____

	Ugdymo sritis	Vaikų pasiekimų žingsniai (spalis)	Vaikų pasiekimų žingsniai (gegužė)	Pastabos, komentarai
SOCIALINĖ KOMPETENCIJA	Savivoka ir savigarba			
	Emocijų suvokimas ir raiška			
	Savireguliacija ir savikontrolė			
	Santykiai su suaugusiaisiais			
	Santykiai su bendraamžiais			
	Mokėjimas mokytis			
	Iniciatyvumas ir atkaklumas			
	Problemų sprendimas			
MENINĖ KOMPETENCIJA	Kūrybiškumas			
	Meninė raiška			
	Estetinis suvokimas			
PAŽINIMO KOMPETENCIJA	Tyrinėjimas			
	Aplinkos pažinimas			
	Skaičiavimas ir matavimas			

KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA	Sąsakinė kalba			
	Rašytinė kalba			
SVEIKATOS KOMPETENCIJA	Fizinis aktyvumas			
	Kasdienio gyvenimo įgūdžiai			

